VIERDE JAAR, N°. 685. **1840!** WOENSDAG, 29 JANUARIJ.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 208.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN
te *Amsterdam*.................................
en *Buitensteden* franco...........................

Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder.................... *f* 1 75.
Elken regel meer......................... - 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling..... - 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

Nationaal Vermogen niet Staatsvermogen.

(*Ingezonden.*)

«*Het onlangs uitgekomen werk*,» waarvan gewaagd wordt in zekere, onlangs uitgekomen, verhandeling over onderscheidene financiële onderwerpen (1), en hetwelk, zoo het daar heet, getiteld zou zijn: «*De Staatsschuld vermeerdering van Staatsvermogen*,» is mij niet bekend, noch ook, voor zoo verre ik heb kunnen te weten komen, in den Boekhandel aanwezig. Meer dan vermoedelijk, ondertusschen, ik mag wel zeggen buiten twijfel, is daarmede bedoeld de door mij in het licht gegeven beschouwing der *Staatsschuld als aanwinst van het Nationaal Vermogen* (2), waarvan de kortere, of zoogenaamde Fransche, titel is: *Staatsschuld Nationaal Vermogen*, — (geenszins dus: *Staatsvermogen*)

Wanneer iemand nu de woorden van een geschrift niet leest zoo als zij er in geschreven staan, maar, in zijne gedachten, *andere* daarvoor in de plaats stelt, is het wel geen wonder, dat hij er ook stellingen in kan meenen te vinden, zoodanig als het zijner verbeelding mag invallen, zonder dat een enkel woord van het geschrift daartoe eenigen grond geeft. Niet anders, echter, dan uit diezelfde mate van verbeeldingskracht, die op den titel *Staatsvermogen* deed lezen, waar *Nationaal Vermogen* staat, laat zich de zonderlinge opvatting verklaren, alsof in het genoemde werkje, — waarin, onder anderen, op bl. 14 bepaaldelijk gezegd wordt: «*gelijk alle menschelijke zaken eene maat en perk hebben*, zoo is het ook gelegen met het voor den Staat beschikbare gedeelte der algemeene inkomsten,» — de meening wierd voorgestaan, dat *elke* vermeerdering der nationale schuld, *hoe groot dan ook*, goed te keuren, ja zelfs doelmatig zoude zijn, mits slechts de interest aan ingezetenen van den Staat zelven wordt betaald.

Ziedaar, toch, hoe de schrijver der gedachte verhandeling, ter aangehaalde plaatse, het doet voorkomen, ter gelijker tijd, in de onmiddellijk daarop volgende regelen, een niet minder treffend bewijs gevende van zijne vatbaarheid, om zelfs uit het louter *historische* gedeelte van mijn werkje eene geheel tegenovergestelde wijze van zien op te maken en mij toe te schrijven, dan waarvan daarbij is uitgegaan, en ook uitdrukkelijk is aangewezen.

«De voorstanders dier meening,» zegt hij, de meening, namelijk, (zoo als hij zich die in zijne verbeelding voorstelt), dat *elke* vermeerdering der schuld, *hoe groot ook*, goed te keuren zou zijn, — «*laten zich verleiden door den kunstmatigen rijkdom*, door den *schijnbaar gunstigen* stand van zaken in *Engeland*, waarop zoo veel valt af te dingen.»

En wat *staat* er nu werkelijk in het werkje van Engeland te lezen, breedvoerig, en door tabelswijze zamengestelde officiële opgaven gestaafd?

Na eene korte schets van Engeland's voorbeeldeloozen *bloei* gedurende de oorlogsjaren van 1793—1816, de daarop gevolgde, trouwens ten deele reeds met 1808 aangevangen, *prijsvermindering* van de uitgevoerde manufacturen en produeten, waardoor de fabrijkant, bij eene tienvoudig vermeerderde verwerking, voor het gezamenlijk bedrag daarvan eenen *geringeren* prijs maakt, dan voorheen voor het tiende deel, en in de vier en twintig jaren van 1808—1831, bij vergelijking met de gemiddelde handelswaarde van het tiental jaren van 1798—1807, veroorzaakt hebbende, (— niet een *verlies*, zoo als de graaf van Hogendorp het verkeerdelijk noemde, en dat niet mogelijk te dragen ware geweest, maar —) eene *Winstderving*, ten bedrage van 650 *mill* £, of *f* 7800 *mill.* Nederl.; de aanhoudende vermindering der *werkloonen*, met betrekking tot de *weefloonen* in het bijzonder aangewezen, als in het tijdverloop van 1798 - 1831 afgenomen van 15 *shillings* of *negen gulden* Ned., tot 1 *sh.* 7½ *den*, of *een gulden min 2½ cent* Ned.; almede verlaagde prijzen, en daaruit ontstane *lusteloosheid* in den *Landbouw*; van daar, niet de nijpende armoede der voor de fabrijken werkende bevolking alleen, maar «*broodeloosheid zelfs voor menigeen van dien stand, die anders uit zijne eigene voortbrengselen althans zijne voeding trekt*,» bij dit alles de schromelijke en steeds nog toenemende *Overbevolking*, (het zielental, sedert den aanvang der vorige eeuw, meer dan *verdubbeld*;) maar in *nog veel grooter evenredigheid* toegenomen *Algemeene Lasten*; enkel in vergelijking met 1792 de Rente-betaling ruim *verdrievoudigd*, en tevens het bedrag der overige gewone Rijks-uitgaven *verviervoudigd!*

Er behoort toch waarlijk, dunkt mij, eene sterke verbeelding toe, om in die schildering iets zoo *verleidelijk gunstigs* te zien.

In weêrwil van al het opgetelde, nogtans, *heeft* werkelijk die toestand ook eene gunstigere zijde. De *winstderving* sedert den vrede heeft wel de inkomsten verminderd, maar de *tijdens den bloei* gewonnen schatten, door vestiging in de staatsschuld *als kapitalen bestendigd*, zijn daarom *niet uit het nationale vermogen gegaan.* Door die vestiging zelve is eigenlijk eerst het meer algemeene streven in zwang gebragt, naar *rentegevende plaatsing* ook voor *andere* kapitalen, en voor *die zelfde*, reeds in de staatsschuld gevestigde, *tot tijdelijke ondernemingen, die wederom andere kapitalen opleveren.*

Eene niet minder sterke verbeelding behoort er dan ook weder toe, om dit alles voor blooten *schijn* te houden. Bij de aanvaarding van erfenissen, zal men toch zelden genegen zijn om het aangeërfd vermogen, grooter dan het is, te laten *schijnen*, en dan zoo veel hooger successie-regt er voor te voldoen. De Engelsche fiscus laat zich evenmin als eenige andere in *schijn* betalen, en wanneer die dan aan dat successie-regt eene wezenlijke ontvangst heeft, die bij aanhoudende opklimming, tusschen 1805 en 1837, van £ 494,646 tot £ 2,069,071, dat is, tot meer dan het *viervoudige* vermeerderd is, zoo zal ook wel het Britsche *Nationaal Vermogen* — dat is het gezamenlijk bedrag der geldskrachten van de massa der ingezetenen, — niet enkel in *schijn* moeten verviervoudigd zijn.

Engeland dacht mij alzoo, ter toelichting van het onderwerp, het treffendste voorbeeld op te leveren, als het land, waar men zoowel van hooge belastingen, als van een alleraanzienlijkst bedrag van Staatsschuld ervaring heeft. Dat het gezamenlijk bedrag der geldskrachten van de massa der ingezetenen, anders gezegd het *Nationaal Vermogen*, alle bezittingen van welken aard ook insluit, en gevolgelijk óók het bezit der rentebrieven op den Staat, — en dat alzoo eene vermeerdering van die rentebrieven (mits het daarvoor uitgeschoten geldkapitaal tevens door de Rijks-uitgaven wederom tot de ingezetenen teruggevloeid zij,) eene vermeerdering toebrengt aan het *Nationaal Vermogen*, is derhalve niet eene *meening*, waarover te twisten kan vallen, maar de eenvoudige vermelding van eene bestaande zaak.

Ongerijmder, daarentegen, laat zich kwalijk iets denken, dan de stelling, dat de vermeerdering der rentebrieven eene vermeerdering zou toebrengen aan het *vermogen* van den *Staat*, die ze heeft *uitgegeven.*

Het *vermogen van den Staat* bestaat, over het algemeen, in de *Middelen* tot bestrijding der Staats-uitgaven, te vinden uit het daarvoor *beschikbaar* gedeelte van de inkomsten der ingezetenen. Elke vermeerdering der benoodigde Staats-uitgaven, (zoo als vermeerdering van rente-betaling,) is dienvolgens eene vermeerdering van *bezwaar* voor het Staatsvermogen. En dat bezwaar komt op de Natie, omdat deze de *Middelen* heeft op te brengen, waaruit het Staatsvermogen is zamengesteld.

Het voor den Staat beschikbaar gedeelte der Nationale *Inkomsten* moet dus in zeker opzigt ontgelden, wat het Nationaal *Vermogen* er bij wint. Wie heeft dan, anders dan in zijne verbeelding, mij de gedachte er van kunnen toeschrijven, om elke schuldvermeerdering onvoorwaardelijk als heilzaam aan te prijzen?

Doch, indien het waar blijft, dat die tot bezwaar van het voor den Staat beschikbaar gedeelte der *Nationale Inkomsten* strekt, zoo blijft het niet minder waar, dat daardoor (onder de gestelde voorwaarden) te gelijker tijd het *Nationaal Vermogen* wint. Reden, aan den anderen kant, (en verder gaat mijn gansche betoog niet,) om ook niet onvoorwaardelijk elke schuldvermeerdering als heilloos en ten verderve slepend te misprijzen.

Dit is het eenige, dat ik mij ten doel stelde, door een betoog toe te lichten, hetwelk mij eener onbevooroordeelde lezing waardig toescheen, daar, zoo als ten slotte van het werkje zelve gezegd, dubbel noodig te achten is «tot het ware inzigt der zaken te komen, en *ijdele* bekommeringen te laten varen, wanneer de tegenwoordige gesteldheid van ons wereld-deel, de geest des oorlogs, die niet meer van Staat tot Staat, maar in den boezem der Maatschappijen te willen woeden, zoo veel reden tot wezenlijke bezorgdheid geeft.»

Het is door die onbevooroordeelde lezing alleen, dat het beoogde nut kan bereikt worden, en voor zoo verre de onjuiste vermelding in de gedachte Verhandeling daaraan hinderlijk mogt kunnen zijn, heb ik mij van deze korte teregtwijzing niet mogen onthouden.

DE SCHRIJVER VAN: *Staatsschuld Nationaal Vermogen.*

(1) Missisippi! Nederlands tegenwoordige Financiële Nood, *enz.*, *bladz.* 27.

(2) *Te* 's Gravenhage *bij A. J. van Weelden; thans, onder anderen, mede verkrijgbaar gesteld te* Amsterdam, *bij M. Schooneveld en Zoon.*

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 28 Jan. De *Staatscourant* bevat het volgende berigt eener geldleening, ter som van 2 millioen gulden, uitmakende de eerste serie der negotiatie van acht millioen gulden, tot goedmaking der kosten van droogmaking van het Haarlemmer meer, vastgesteld bij koninklijk besluit van 20 Mei 1839, n°. 12.

ART. 1. Deze geldleening geschiedt ingevolge de wet van 22 Maart 1839, (*Staatsblad* n°. 7), ten bedrage eener som van 2 millioen gulden, uitmakende de eerste serie van het vereischte kapitaal van 8 millioen gulden.

De beschikking over de tweede en volgende seriën, tot aanvulling van het voorschreven kapitaal van 8 millioen gulden, zal in het jaar 1840 geene plaats hebben.

ART. 2. De interest zal loopen tegen vijf ten honderd in het jaar, ingaande met 1°. Januarij 1840.

ART. 3. Met de aflossing van het kapitaal zal een aanvang worden gemaakt met het jaar, volgende op dat, in hetwelk de droogmaking voltooid zal zijn; zullende deze jaarlijksche aflossing geschieden met niet minder dan een ten honderd van het oorspronkelijk kapitaal, en jaarlijks vermeerderd worden, zoo wel met het bedrag der door aflossing bespaarde rente van vijf pCt., als met zoodanige grootere sommen, als zullen kunnen beschikbaar gesteld worden uit de fondsen, welke uit de onderneming zullen voortspruiten.

ART. 4. De jaarlijksche aflossing zal plaats hebben bij uitloting, welke zal geschieden in het openbaar, aan het locaal van het Departement van Binnenlandsche Zaken, jaarlijks op den eersten Maandag van de maand December; zullende de uitgelote nommers dadelijk, bij advertentie in de *Nederlandsche Staatscourant*, ter kennisse van het publiek worden gebragt.

ART. 5. De voormelde uitloting zal gaan over alle de seriën der geldleening, en dus aanvankelijk over het volle kapitaal van acht millioen gulden.

ART. 6. De inschrijvingen zullen geschieden met ronde sommen van duizend gulden, waarvoor bij het fournissement zoo veel mogelijk zullen worden afgegeven obligatiën, elk ten bedrage van *f* 1,000, geteekend door den Minister van Binnenlandsche Zaken, met twintig halfjarige coupons, waarvan de eerste verschijnen zal op 1 Julij 1840.

De obligatiën zullen zijn in blanco, en worden genommerd van 1 tot 2,000.

Bij gedeeltelijke fournissementen zullen voorloopige recepissen kunnen worden afgegeven, om later bij de afbetaling en tegen de uitgifte van de obligatiën te worden ingetrokken.

ART. 7. De uit te geven obligatiën zullen kunnen worden gebruikt tot betaling van den koopprijs der droog te maken landen, voor het nominaal kapitaal, met bijvoeging van de verloopen interessen, berekend tot den dag, op welken de kooppenningen zullen verschuldigd zijn.

De nommers der op deze wijze ingetrokken obligatiën zullen jaarlijks, bij annonce in de *Staatscourant*, worden bekend gemaakt.

ART. 8. De inschrijvingen zullen, van Maandag den 2 tot Zaturdag den 7 Maart 1840 ingesloten, geopend zijn ten kantore van de Nederlandsche Bank en bij de agenten van den Rijks-kassier, in de hoofdplaatsen der provinciën, alsmede te Rotterdam, op welke kantoren tevens de betaling der interest-coupons en de aflossingen zullen plaats hebben.

In geval het kapitaal, warrvoor wordt ingeschreven, op den eersten dag dag de verlangde twee millioen mogt overtreffen, zullen de inschrijvingen van de volgende dagen niet in aanmerking komen, en het geheel bedrag, zoo mogelijk, over de ingeschreven posten worden verdeeld of anders bij loting over de deelnemingen worden toegekend; terwijl, indien de inschrijvingen, op dien dag genomen, beneden het vereischte bedrag mogten blijven, deze de voorkeur zullen hebben.

Indien de inschrijvingen op den 7 Maart 1840 genomen, het ontbrekende van den eersten dag mogten overschrijden, zal het disponibele bedrag tusschen de inschrijvingen van den tweeden dag evenredig worden verdeeld, of, zoo als hier voren is gezegd, bij loting toegewezen; en zal op gelijke

MENGELWERK.

TANTE GRIETJE.

(*Vervolg en Slot.*)

Beiden, de spillebeenige ALBERT en de welgebnikte KAREL waren niet geheel zonder gevoel voor het schoone: zij stonden als vastgeworteld op de ijzermat, en er was eene ongeduldige aanmaning van GEERTRUI toe noodig om hen tot den aftogt te doen besluiten. Zij gingen, en de deur sloeg digt.

Op den stoep stoorde ALBERT door een' duw met den elleboog KAREL in zijne stomme bewondering:

«Nu, wat keekt gij dat meisje aan..... Waarlijk, met uw verlof, het valt niet te betwijfelen, dat gij der sekse eenen eeuwigen onverzoenlijken haat hebt gezworen?»

«En wat zou dat, ALBERT? Zegt men niet, dat de uitzondering den regel bevestigt? Wat kwaad dan, wanneer ik den mij opgelegden regel eveneens door eene kleine uitzondering bevestigde?»

«Ter gunste van dat venijnig ding....? Hebt gij haar dan niet herkend?»

«Herkend? Ik zweer u, dat ik ze nooit in mijn leven had gezien....»

«Dan is het u te vergeven. Gij weet dan niet, dat die kleine slang onze gevaarlijkste vijandin is; van ons beiden, KAREL!»

KAREL zette groote oogen en hijgde en blies.

«Dat kind, ALBERT?»

«Ja, dat kind!»

«In 's Hemels naam, ALBERT, pijnig mij niet langer: wie is zij dan?»

«Wel, hoe is het mogelijk, kent gij haar niet? Weet gij dan niet, dat tante GRIETJE, behalve twee broeders, onze respective vaders, nog eene zuster had. Hebt gij nooit van zuster FEMMIGJE gehoord? Nu, dat zelfde slangetje, dat gij daar hebt staan bewonderen, is niemand anders dan de dochter, de jongste en eenigst overgebleven dochter van de vijf, door wijlen BARTUS VAN HASPELEN in wettig huwelijk verwekt bij tante FEMMIGJE VAN DER STAAY, nu overleden, en dus de eenige representant van hare moeder....»

«Alle d.......!» bulderde KAREL, terwijl geheel zijn corpus door eene ijskoude rilling werd bekropen, en nog eene krachtige verwensching hem ter halver wege in de keel bleef steken.

«Verstaan, neef KAREL?» vervolgde ALBERT. «En begrepen ook, dat zij niet zonder doel van daag tante komt opzoeken? Hoor, neef KAREL, gij hebt wel reden om de vrouwen te verfoeijen; het is een veranderlijk goed: ik weet maar al te goed, waartoe zij in staat zijn, en deze in het bijzonder. Mij dunkt, ik zie haar tante vleijen en streelen, en allerhande kunsjes maken! Wie weet, de oude lieden worden zwakgeestig! Zij zal haar nichtschap wel weten te doen gelden..... en dat zulk eene winkelmeid.... en wie weet.... of liever, het is wel zoo goed als zeker. — En zouden wij ons dus de rijke erfenis laten ontstelen, neef KAREL?»

«Waarachtig niet, ALBERT?» riep KAREL. «Eer dan dat zal..... Laat ons zien, weet gij geen huismiddeltje?»

Dat deze nicht aan KAREL onbekend, ja zelfs, hij van haar aanwezen onkundig was, moge vreemd schijnen; nogtans, er bestonden omstandigheden, die dit begrijpelijk kunnen maken. ALBERT verheugde zich over deze onbekendheid; want nu kon hij — en hij oordeelde het in zijn belang geraden, zulks aan de beraadslaging over de beste middelen, om den gevreesden invloed te verijdelen, vooraf te doen gaan — hare geschiedenis en omstandigheden zóó voorstellen, als hij tot zijn doel dienstig oordeelde. Daar, zoo als men begrijpt, de waarheid daarbij schrikkelijk gehavend moest worden, zullen wij zijne woorden niet mededeelen; maar intusschen de betrekkingen en geschiedenis der lieve LOUISE VAN HASPELEN schetsen, zoo als zij wezenlijk waren.

LOUISE's moeder was altijd door hare zuster GRIETJE zeer bemind, maar haar huwelijk met BARTUS VAN HASPELEN gaf, zoo als wel meer het geval is, aanleiding tot eene verwijdering tusschen de zusters. FEMMIGJE had haren man hartelijk lief, ondanks zijne vele gebreken, welke zij, als eene brave echtgenoot, met geduld en zachtmoedigheid wist te verdragen. BARTUS was jaloersch, oploopend, nukkig en onverzettelijk: wat hij begreep moest geschieden, zijn wil was eene stalen wet, en kreeg iemand ooit in het hoofd, slechts een enkel bescheiden woord tegen te spreken, dan was de duivel losgebroken. Zijne zachtaardige gade had niet den minsten invloed op zijn hard gemoed: zij moest zich gedwee krommen onder het knellende juk.

Reeds zeer spoedig na haar huwelijk, ontstond er tusschen BARTUS en zuster GRIETJE, om eene beuzelachtige oorzaak, een hevige twist. Ook GRIETJE stond op haar stuk. FEMMIGJE trachtte als bemiddelaarster op te treden, doch, zoo als het gewoonlijk gaat, zij kreeg het met beide partijen te kwaad. In het kort, het gevolg hiervan was, dat tante GRIETJE boos opstond, en zich plotseling verwijderde, zwerende nimmer weder een' voet over den drempel te zullen zetten. Zij hield woord: ook BARTUS deed geene poging tot toenadering, en verbood zulks aan zijne vrouw, die, uit vrees voor haren man, zelfs niet in het geheim hare zuster durfde bezoeken; zoodat de klove tusschen hen al wijder en wijder werd. Vijf dochters werden uit FEMMIGJE's huwelijk geboren, waarvan de jongste, onze LOUISE, nog alleen in leven was: de overigen waren alle beneden de tien jaren gestorven.

Zware verliezen troffen BARTUS in zijne affaire, zoodanig, dat hij geene kans zag om op dezelfde hoogte te blijven, maar zich zeer moest verminderen, wilde hij zijn crediet eenigermate staande houden. Hadde hij zich tot tante GRIETJE gewend, ondanks de verwijdering, zou zij hem, om den wille harer geliefde zuster, gaarne geholpen hebben; maar hij was te trotsch en te stijfhoofdig, zoo zelfs, dat toen tante GRIETJE, door FEMMIGJE in het geheim van haren benarden toestand onderrigt, hem door eene derde hand hare hulp liet aanbieden, hij die met versmading afwees. Er was dus niets meer aan te doen.

Na jaren van vernedering, zag BARTUS zich eindelijk genoodzaakt, om niet alles te verliezen, zijnen handel te staken, het nog over zijnde te realiseren en zich op het land met der woon te vestigen. Hij had daartoe een afgelegen dorpje in eene verwijderde provincie gekozen; doch niet lang had hij daar vertoefd, of eene heerschende ziekte sleepte hem ten grave. Zijne gade en hare eenige dochter besloten het gekozen dorpje niet te verlaten: zoo leefden zij voort slechts eenige weken in stille afzondering. Maar de kelk des lijdens was door de ongelukkige vrouw nog niet ten bodem toe geledigd: hij, aan wiens handen hare kleine fortuin was toevertrouwd, ging bankroet, en stortte talloozе weduwen en weezen in ellende. Dit was te veel: die schok bragt haar den dood toe. Weinige minuten na het ontvangen der heillooze tijding was zij niet meer. Daar stond nu de jeugdige LOUISE, zonder ouders,

wijze met de inschrijvingen van den derden en volgende dagen worden gehandeld, indien op den tweeden of een' der volgende dagen, voor de volle som van twee millioen gulden nog niet mogt zijn ingeschreven.

ART. 9. Zoodra de inschrijvingen zullen gesloten zijn, zal van wege het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, door tusschenkomst van de agenten van den Rijks-kassier, aan de belanghebbenden schriftelijk kennis worden gegeven, of, en zoo ja, voor welke som hunne inschrijvingen zijn aangenomen.

ART. 10. De inschrijvers zullen gehouden zijn, uiterlijk binnen den tijd van vijf dagen, nadat hun bovengemelde kennisgeving zal zijn bezorgd, een bedag van tien ten honderd van de aangenomen inschrijvingen over te storten, bij gebreke waarvan hunne inschrijvingen zullen kunnen verklaard worden vervallen te zijn.

Van deze stortingen zullen quitantiën worden afgegeven, die bij het fournissement van den laatsten termijn als contant zullen worden aangenomen.

ART. 11. Het fournissement zal geschieden in twee gelijke termijnen van vijf honderd gulden, voor elke ingeschreven duizend gulden, en zulks op den vijftienden April aanstaanden en op den vijftienden Julij daaraanvolgenden; echter zal het den inschrijvers vrijstaan, na voldoening van den eersten termijn, de betaling van den laatsten termijn te vervroegen, onder genot eener korting op dien termijn, tegen vijf ten honderd, berekend van en met den dag den betaling tot den 14 Julij 1840 ingesloten.

ART. 12. Tot zekerheid der deelnemers in deze negotiatie en de volgende seriën, worden speciaal verbonden de bijdragen tot de kosten dezer onderneming, door de Staten van Holland toegestemd, mitsgaders die, welke door de belanghebbende districten zullen worden verstrekt, alsmede de opbrengst van den koopprijs der drooggemaakte landen, derzelver inkomsten en die der dijken, gedurende de bewerking, en in het algemeen alle de inkomsten en voordeelen, welke de onderneming zal kunnen opleveren.

In geval nogtans het een en ander niet geheel voldoende mogt bevonden worden, tot betaling van de jaarlijksche interessen en aflossingen, zal daarin, in gevolge het vastgestelde bij art. 3 der voorschreven wet, door 's Rijks schatkist worden voorzien.

ART. 13. Aan de gepatenteerde makelaars en commissionairs in effecten wordt voor proviseie of courtage ¼ pCt. toegekend, hetwelk zij, bij de betaling van den laatsten termijn, zullen kunnen korten.

Vastgesteld bij het Koninklijk besluit van den 19 Jan. 1840, n°. 91.

— Bij besluit van den 25 dezer, heeft Z. M. den heer mr. W. A. Pilgra benoemd tot staatsraad in buitengewone dienst.

— Men schrijft ons, dat bij een dezer dagen genomen koninklijk besluit, op derzelver verzoek, eervol ontslag is verleend aan den heer J. H. Hoogaarz, als burgemeester der gemeente Erp (Noord-Braband), aan den heer J. Diekens, als secretaris der gemeente Waspick (Noord Braband), en aan den heer P. G. Gijsen, als burgemeester der stad Delfshaven.

Wijders zijn bij koninklijk besluit gedaan de navolgende benoemingen, als: tot burgemeester der gemeente Erp voornoemd, de heer W. van den Berg; tot secretaris van de gemeente Waspick voornoemd, de heer J. T. van Eekert; tot wethouder der stad Medemblik, de heer D. Schuitemaker, lid van den raad dier stad; en tot grietman van de grietenij Doniawerstal, Mr. J. B. van Andringa de Kempenaer.

— Naar men verneemt, bestaat de aan Z. M. den Koning aangeboden nominatie, ter vervulling van de vacature, ontstaan in de theologische faculteit aan de hoogeschool te Groningen, door het vertrek van den hoogleeraar van Oordt naar de Leidsche hoogeschool, uit de heeren: W. Muurling, theol. dr. en hoogleeraar aan het athenaeum te Franeker, en S. K. Thoden van Velzen, theol. dr. en predikant te Wolvega.

— Voor rekening van het fonds voor de nationale nijverheid en voor het departement van Binnenlandsche Zaken is gezamenlijk voor veertien exemplaren ingeteekend, op de door den prosector aan 's Rijks vee-artsenijschool te Utrecht, J. D. Schubart, vervaardigde afbeeldingen in gips, voor de studie der spieren van het paard.

— Z. M. heeft aan de doctoren in de genees- heel- en vroedkunde, J. Bosch en J. Germain, te Maastricht, de gouden medaille als buitengewone onderscheiding toegekend, voor de bevordering en doelmatige aanwending van de koepok-inenting.

— Wij vernemen, dat Z. M. aan den heer P. J. van Muston, te Amsterdam, een octrooi voor den tijd van tien jaren heeft verleend, op de invoering in dit rijk van een rond draaijend werktuig, hetwelk op stoomwerktuigen, brandspuiten, pompen en andere toestellen tot opvoering van water kan worden toegepast, en ook tot andere einden kan worden dienstbaar gemaakt.

— Door Z. M. is alsnu voor een' onbepaalden tijd vastgesteld het tarief van schut- en passagegeld van de schepen en vaartuigen, de Willemsvaart bevarende, bij besluit van den 17 Febr. 1836 voorloopig vastgesteld.

— Door Z. M. is goedgekeurd een reglement en tarief, waarnaar in de provincie Vriesland zullen worden geheven de opcenten op den Rijks accijns op het gedistilleerd, de eigen provinciale belasting op dat artikel, en der opcenten op de plaatselijke belastingen op den wijn.

— Het stedelijk bestuur te Brielle is gemagtigd, om de plaatselijke belasting op de steenkolen voortaan te heffen op den voet van een tot dat einde door den Koning gearresteerd tarief.

— Het gemeentebestuur te Veendam is gemagtigd om op de hoofdsom van den aldaar geheven wordenden Rijks accijns op het gemaal en op het graan, dat ter consumtie in die gemeente is bestemd, zoodanige opcenten te heffen, als bij een tot dat einde door Z. M. goedgekeurd tarief is vastgesteld.

— Uit het *Weekblad van het Regt* verneemt men, dat te 's Gravenhage eerlang de eerste aflevering het licht zal zien van een belangrijk werk, te weten de *handelingen van de tweede Kamer der Staten-Generaal over de herziening der Grondwet.*

— Het *Journal de Luxembourg* deelt een Koninklijk bevelschrift mede, gedagteekend te 's Gravenhage den 4 dezer, betreffende de organisatie van het bestuur van het groot-hertogdom Luxemburg.

— Aan eenen particulieren brief uit 's Gravenhage ontleenen wij, ten aanzien der stranding van het sloepschip *la Providence*, nog het volgende:

Het is zeer te betreuren, dat de scaphanders of drijfomkleedsels, die van kurk of biezen zijn, van de reddingboot af waren; dit is inderdaad een groot verzuim. Nu kwamen het geweld en de vracht alleen op de binnenverkassingen aan, welke sprongen en de kurken er uit dreven, zoodat daardoor de boot aan den eenen kant zonk en omsloeg.

De ongelukkige W. Kuijper Gzn., van Scheveningen (*zie de Advertentie ten behoeve zijner weduwe en kinderen*) is op eene jammerlijke wijze omgekomen, zoo ellendig, dat gij er u geen denkbeeld van kunt maken; hij is, als ware het, geheel uit een gerukt. Zie hier, hoe, naar mijne informatiën, het geval gebeurde.

Vóór dat de boot afvoer, bragt een cordaat Scheveninger, Job den Dulk genaamd, die nog niet in de couranten genoemd is, maar voor zijn wakker bedrijf allen lof verdient, met levensgevaar een anker in zee, waaraan een touw bevestigd was. Aan dat touw trok de bemanning der boot en zoo kwam de boot in zee. Het anker voorbij zijnde, roeide zij verder naar het schip en vierde nu het ankertouw uit, dat bij het terugkeeren van het schip naar strand weder werd ingepalmd. Maar nu trok men ook aan strand de boot strandwaarts met een touw, hetwelk aan de boot was vastgemaakt, en toen de boot het anker weder voorbij was, moest het touw dááraan vast zittende, weder uitgevierd worden. Toen gebeurde het, dat Kuijper door de snelheid, waarmede de getrokken boot, voor stroom, naar strand liep, in het ankertouw verward en over boord geraakte. Om hem te kunnen redden, moest nu de boot, aan hetzelfde ankertouw, waarin hij met het been verward zat, tegen den zwaren stroom op, weder een eind wegs zeewaarts worden voortgetrokken. Men kan zich ligt voorstellen, hoe hij toen alreeds daardoor geklemd en gehavend werd, en hoe hij verder als uit elkander moest gerukt worden, eer men, den ongelukkige bereikt hebbende, in het slingerende en dobberende vaartuig geslaagd was hem los te maken. Dit oponthoud is dan ook de oorzaak geweest van het ongeluk, dat gevolgd is, en dat, bij het omslaan der boot, het scheepsjongetje is verdronken; waarbij het nog een geluk is te achten, dat niet alle de manschappen zijn omgekomen. Het is bij deze gelegenheid gebleken, van hoe veel nut de scaphanders zijn, welke de bootslieden aan hadden; want een der bootslieden greep den kapitein, om hem te redden, bij de hand, en beiden zijn op dien éénen scaphander drijvend gebleven.

(Dit verhaal schijnt allezins te bevestigen, hetgeen in de WENKEN, naar aanleiding van dit bedroevend geval, in den *Avondbode* van gisteren, op de 4e bladzijde, gezegd is; dat het, namelijk, nuttig zoude zijn, wanneer jaarlijks door eene commissie, onder anderen, onderzocht wierd, of de redmiddelen voor schipbreukelingen langs onze stranden en kusten in orde zijn. Waren de scaphanders aan de boot geweest, het ongeluk van Kuijper zou misschien evenzeer hebben plaats gehad; maar de boot zou, denkelijk, dan niet zijn omgeslagen).

'S GRAVENHAGE 27 Jan. De processen-verbaal van het verhandelde in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ten aanzien van de wijziging der Grondwet, zijn thans aan het Gouvernement medegedeeld. In afwachting, dat de Regering daarop hare antwoorden zal opmaken, zal de Kamer, zoo als bereids gemeld is, tot 15 Maart aanstaanden, uiteengaan. Reeds hebben vele leden de residentie verlaten. Bij hunne terugkomst zal het Gouvernement de voordragten der financiële wetten aanbieden.

— Men verneemt, dat Z. M. dezer dagen uit Hoogstdeszelfs bijzondere fondsen heeft doen aankoopen, het huis van wijlen den notaris van der Meer, in het Noord-Einde alhier, ten einde aldaar te vestigen de bureaux voor de Luxemburgsche zaken.

— Vrijdag morgen is het depôt van het 2de bataillon jagers uit deze residentie naar Breda vertrokken.

— Aan de officieren bij de afdeeling grenadiers en bij de bataillons jagers, welke in deze residentie garnizoen houden, is voorloopig over dit jaar eene toelage verstrekt, en wel aan de hoofdofficieren *f* 300 en aan de kapiteins en 1ste en 2de luitenants *f* 200.

'S HERTOGENBOSCH 27 Jan. Sedert eenige dagen heeft men alhier zeer onstuimig weder, hagel en stormen uit het westen en zuidwesten gehad, welke aan de huizen, daken en schoorsteenen groote schade hebben toegebragt. Gisteren namiddag omstreeks kwartier vóór vier ure, brak boven deze stad een alleronverwachtst onweder, vergezeld van aanhoudenden bliksem, even als in het midden van den zomer, los, hetwelk ongeveer een kwartier uurs onafgebroken voortduurde. De stortregens waren zoo hevig, dat onderscheidene straten onder water stonden.

— Het 3de en 4de escadron van het regement kurassiers n°. 1, hebben heden morgen deze vesting verlaten, om naar derzelver bestemming Leiden en Amsterdam te vertrekken, ten einde aldaar bij het 3de en 9de regement te worden ingedeeld. Aanstaanden vrijdag wordt alhier in garnizoen verwacht, het regement dragonders n°. 4.

BELGIE.

BRUSSEL 27 Jan. De *Commerce Belge* zegt, dat de tijdingen uit Spanje en van de Spaansche grenzen nog niets stelligs omtrent den dood van Cabrera melden, maar dat allen daarin overeenstemmen, deze gebeurtenis als eene zekere daadzaak te beschouwen. Van eenen anderen kant, vernemen wij uit eene goede bron, leest men verder in het genoemde dagblad, dat den 19 dezer, officieren aan den persoon van het Carlistisch legerhoofd verbonden, zich aan het hoofdkwartier van Espartero hebben aangemeld om tot het tractaat van Bergara toe te treden. Hetgeen, naar onze meening, de balans moet doen overhellen voor den dood van Cabrera, is, dat er sinds veertien dagen op geenerlei wijze van hem is gesproken in de Carlistische dagbladen en correspondentiën. Dit stilzwijgen en de werkeloosheid van den ondernemenden aanvoerder kunnen als sterke veronderstellingen voor het bewuste overlijden worden ingeroepen.

FRANKRIJK.

PARIJS 26 Jan. De mededeeling, gisteren door den maarschalk Soult in de Kamer der Afgevaardigden gedaan, nopens het voorgenomen huwelijk van den hertog van Nemours met de Prinses Victoire van Saksen-Coburg Gotha; en de daartoe betrekkelijke wetsvoordragt tot het erlangen van [...] jaarlijksche dotatie voor den hertog van 500,000 fr., en van eene ge[...] som voor de kosten van zijn huwelijk en van het vestigen zijner huish[ou]ding, als ook van eene douaire van 300,000 fr. ten behoeve der Prin[ses] ingeval van vóór-overlijden van haren gemaal, hebben gisteren al dad[elijk] aanleiding gegeven tot een voorstel des heeren Lherbette, dat de minist[ers] vóór het benoemen der commissie van onderzoek over dit ontwerp, [ge]houden zouden zijn, te bewijzen, dat de inkomsten der civiele lijst on[vol]doende waren, in de gezegde behoeften te voorzien. Dit voorstel werd e[ch]ter bij eene opzettelijke stemming, met eene groote meerderheid, verworpen. De genoemde prinses van Saksen-Coburg-Gotha is eene dochter van p[rins] Ferdinand, die als Oostenrijksch veldmaarschalk te Weenen woonachtig [is,] en na zijn huwelijk met de rijke Hongaarsche vorstin Kohary, in 1818, [tot] de Roomsch-Katholijke kerk is overgegaan, in de leer van welke kerk [hij] ook zijne kinderen heeft doen opvoeden. Deze prins Ferdinand is een broe[der] van den regerenden hertog van Saksen-Coburg, van de hertogin van Kent [en] van den Koning der Belgen. Zijn oudste zoon is met de Koningin [van] Portugal gehuwd. De prinses zelve is den 14 Februarij 1822 geboren, [en] alzoo nog geene achttien jaren oud. Zij heeft den naam van door scho[on]heid uit te blinken.

In dezelfde zitting der Afgevaardigden zijn ook nog verschillende and[ere] belangrijke wets-ontwerpen ingediend, waaronder een, strekkende om [het] ten einde loopend octrooi der Fransche Bank tot het jaar 1867 te verleng[en]. Tevens is door den minister van Koophandel eene wet voorgedragen, [be]trekkelijk de suikers, strekkende om zoowel de suiker uit de Fransche W[est]-Indische koloniën, als de inlandsche of beetwortelsuiker met aanzienlij[ke] regten van 38 50 frcs tot 95 frcs per honderd kilogrammen te bezwa[ren]. Ten einde echter de inlandsche suikerfabrijken eenigzins te gemoet te [ko]men en niet te zwaar te drukken, heeft de minister voorgesteld, aan [de] eigenaars daarvan, die reeds mogten begonnen zijn met den oogst van 18[..] te fabriceeren, eene schadeloosstelling van 40 millioenen toe te staan.

— Tot heden kende men de eer der uitvinding van de toepassing [der] stoomkracht op de scheepvaart aan Fulton toe. Naar de belangrijke me[de]deelingen echter, door den heer Jouffroy, in de Parijsche Academie [van] Wetenschappen, in het laatst van het vorig jaar gedaan, schijnt het, [dat] die eer den marquis Jouffroy zou toebehooren, en Fulton diens proeven b[ij]gewoond heeft. Jouffroy, namelijk, bragt de eerste stoomboot in de Dou[bs] te water, en bevoer met zijne boot in de maanden Junij en Julij 1776 de[ze] rivier. In 1780 bouwde hij te Lyon eene grootere, veel verbeterde boot, [en] bevoer daarmede de Saone, in tegenwoordigheid van de leden der Acade[mie] van Wetenschappen te Lyon, en onder aanschouwing van vele andere pe[r]sonen, waarvan sommige nog in leven zijn.

DENEMARKEN.

KOPENHAGEN 17 Jan. De begrafenis van het stoffelijk overschot [van] wijlen Z. M. den Koning heeft gisteren, volgens het reeds medegedeel[de] programma, plaats gehad. Duizenden personen hebben deze plegtigheid bijg[e]woond en waren zigtbaar aangedaan, wegens het verlies van hunnen beminden monarch. De lijkstaatsie is in de beste orde afgeloopen; men heeft ech[ter] daarbij het verlies te betreuren van den bevelhebber Snenson, die tot [de] personen behoorde, welke den lijkwagen omringden, en plotseling bew[us]teloos nederviel, en kort daarop overleed.

STADSNIEUWS.

De reeds te voren aangekondigde Opera: *Le Giaour*, — dus noemen [de] Mahomedanen allen, die hunne godsdienst niet belijden, — zal eerl[ang] alhier, ter benefice van den heer Bovery, worden opgevoerd, en wij twijfel[en] niet, of daaraan zal dezelfde bijval te beurt vallen, welken dit muzijk[aal] voortbrengsel van den verdienstelijken orkestmeester van ons Fransch tooneel reeds elders heeft verworven; terwijl voorzeker geen beminnaar der too[n]kunst deze gelegenheid zal willen laten voorbijgaan, zonder aan den ben[e]ficiaire, aan wiens bekende bekwaamheid wij grootendeels de achtereenvolgende opvoering van *Lucie de Lammermoor*, *Anne de Boulen*, en *le Naufrage de la Méduse* in minder dan zes weken tijds te danken hebben, eene reg[el]matige hulde toe te brengen. De fragmenten, welke reeds van deze composit[ie] bekend zijn, doen ons het gunstigste van het geheel verwachten.

Wij vernemen, dat de heer Mr. A. J. Lublink is benoemd tot lid v[an] het bureau van Consultatie, hier ter stede.

Heden middag ten 2¼ ure is alhier, van de scheepstimmerwerf *de Wi[tte] Olijfant*, in de Kleine Kattenburgerstraat, door de Scheepsbouwmeesters Jeremias Meijes en Zoonen, met het beste gevolg te water gelaten, het koo[p]vaardij-barkschip *Albatros*, groot 200 lasten, gebouwd voor reken[ing] van de heeren Poncelet en Zoon, zullende gevoerd worden door kapit[ein] K. P. Haasnoot.

De Criminele Regtbank in Holland heeft, op den 28 Januarij, het von[nis] der Arrondissements-Regtbank alhier, d.d. 9 October 1839, waarb[ij] H. J. B., ter zake van gewapende rebellie door één' persoon, en beleedigin[g] met woorden tegen dienaren van policie, in de uitoefening hunner functiën, is veroordeeld tot een jaar correctionele gevangenis en eene geldboete v[an] *f* 8, met de kosten, vernietigd, en denzelven alsnu veroordeeld tot ee[n] gevangenis in een huis van correctie, voor den tijd van zes maanden [en] betaling eener geldboete van *f* 8, met de kosten; en het vonnis der Ar[r]ondissements-Regtbank alhier, dd. 18 December 1839, waarbij P. V. t[er] zake van diefstal, na reeds te voren wegens misdaad te zijn veroordeeld ge[]weest, is veroordeeld tot vijf jaren gevangenis, met de kosten, bekrachtigd.

Door diakenen der Waalsche Gemeente binnen deze Stad is berigt, [op] gedaan verzoek, dat door hen, met de meeste dankerkentenis, is ontvangen: Een pakje Coupons, te zamen bedragende eene Somma van *f* 142 47 Cts. gecollecteerd bij de Voormiddag-Godsdienstoefening in de Wale Oude Kerk ll. zondag.

BEVALLEN. Te *Koog aan de Zaan*, 24 Jan., I. Muller, geb. de Clercq, Z. — Te *Tiel*, 25 Jan., C. E. Spiering, geb. Carp, Z.

OVERLEDEN. 24 Jan. J. A. A. Loots, 4 m. — 25 Jan. E. Cluwen, 60 j. — G. C. Keur.

---

zonder verwanten, zonder vrienden, zonder fortuin, zelfs zonder eenigen voorraad, want de onkosten der begrafenis harer moeder lieten haar geenen penning meer over. Eene weldadige burgervrouw trok zich wel in die eerste oogenblikken harer aan; doch de brave LOUISE begreep, dat zij deze goede vrouw niet tot last mogt blijven, maar dat zij moest trachten zelve voor haar onderhoud te zorgen. Hare moeder had haar eene waarlijk goede opvoeding gegeven: zij had hare ziel tot edele gezindheden gevormd; zij had haar verstand schoon ontwikkeld, en haar alles zelve geleerd, wat haar nu te pas zou komen. Maar, om van die aangeleerde kundigheden partij te trekken, kon zij hier niet blijven. Één weg stond open, en haar besluit was weldra genomen. Zij keerde naar de stad terug, en verkreeg daar, op voorspraak van hare weldoenster, eene plaats in een' manufactuurwinkel. Hare patrones, zelve eene brave vrouw, zag weldra, welk een meisje zij in LOUISE had gevonden, en was haar inderdaad eene moeder.

Wel was zij voornemens, nu van het verbod van haren vader ontheven, hare tante, welke zij berigt had gegeven van het overlijden harer ouders, op te zoeken, en zoo mogelijk de verwijdering op te heffen; maar, om allen schijn van eigenbaat te vermijden, wachtte zij daarmede, tot dat zij in hare betrekking gevestigd was. Toen volvoerde zij haar voornemen, en vond, tot hare groote verbazing, ondanks hetgeen haar vader steeds van tante gezegd had, dezelve allergunstigst gestemd. GRIETJE bood haar zelfs aan bij haar in huis te komen, vrij van alle zorgen; doch het edele meisje verschoonde zich daarvan, liever willende op eene eerlijke wijze zelve haar onderhoud verdienen, dan van tante's gunsten afhankelijk te zijn. GRIETJE, reeds dadelijk een waarlijk goed plan gevormd hebbende, drong niet verder aan, ofschoon zij zich niet onbetuigd liet. Tante had geen kwaad hart: zij verheugde zich opregt in het bezit van hare lieve nicht, het treffend evenbeeld van hare zuster: en LOUISE was inderdaad die goede gunst ten volle waardig.

Jufvrouw GRIETJE had het niet noodig gekeurd, hare *dierbare neven* van de terugkomst van nicht LOUISE te verwittigen: ALBERT had haar nu voor het eerst, waarlijk met schrik, herkend: hij had haar als een afgestorven lid vóór lang uitgeschrapt; maar nu had hij wel reden, om voor haren invloed ten zijnen nadeele eenigzins bevreesd te zijn: mogt hij toch vóór de onverwachte terugkomst van KAREL, die, sinds jaren, buiten 's lands afwezig, niets van zich had laten hooren, op het *geheel* van tante's nalatenschap rekenen, door die vermaledijde terugkomst was dat uitzigt tot op de *helft* terug gebragt, en nu kon nicht wel eene *tiercering* veroorzaken. Geen wonder dus, dat hij liever met KAREL, die van zijnen kant ook geen goed oog op nicht moest hebben, een of- en defensief verbond sloot, om, zoo mogelijk, die *tiercering* te verhoeden. Dat het gevaar zich verder zou uitstrekken, of misschien juist door hunne pogingen dreigender dan ooit kon worden, daarvan had hij geen vermoeden.

Dat KAREL, reeds jong uitlandig, en pas onlangs terug gekomen, nog niets van zijne nicht af wist, zal nu zoo onbegrijpelijk niet voorkomen. Ware zij in plaats van arm, rijk geweest, hij zou echter van haar aanwezen niet onkundig zijn gebleven.

Men zal wel begrijpen, dat LOUISE om dezelfde reden als hare beide neven op dezen dag harer tante een bezoek bragt, namelijk om hare wenschen aan te bieden; maar zeker met opregter bedoeling en hartelijker gezindheid, ofschoon geene taart haar vooraf ging, en geen karremansgedicht haar vergezelde, had zij daartoe eenige oogenblikken aan hare werkzaamheden ontwoekerd.

Keeren wij tot neef ALBERT en neef KAREL terug, en zien wij, hoe zij het overlegden, om der onschuldige LOUISE, zoo hij hoopten, den voet te ligten.

« ALBERT! weet gij geen huismiddeltje? » herhaalde KAREL, en nu was reeds het verbond gesloten: de afgunstige vijanden waren vrienden geworden, zoo wij dit woord niet ontheiligen door het van hen te bezigen, want, zoo als de Fransche spreuk te regt zegt: *Les méchans n'ont pas d'amis, ils ont des complices.*

« Welligt...! » was het antwoord van ALBERT, en inderdaad het was hem ligt er een te vinden, want zijne vrekkige ziel deinsde voor geene middelen terug. « Tante GRIETJE is pieus, en ongetwijfeld is hare zedeleer uiterst gestreng, aangezien zij eene oude vrijster is, en hare jaren en kwalen haar de genietingen der wereld ontzeggen. Zoo wij, bij voorbeeld, van ter zijde haar konden doen weten, dat haar lieve nichtje...... »

« Begrepen! » viel KAREL hem eensklaps in de rede, niet zonder een blijk van zelfverheffing op zijne vlugheid van begrip. « Ik zal dadelijk informatiën nemen, en gij ook...... »

« Ja, en terwijl gij uwe informatiën neemt, wordt het testament gemaakt, en die tweede aanval van beroerte, die niet lang meer kan ui[t]blijven, dien wij zoo vurig hoopten, maar dien ik nu met vrees te gemoet zie, komt, en zendt met één' slag alle onze heerlijke uitzigten naar d[e] maan.... Neen, er is geen oogenblik tijd te verliezen.... Die slang!... Geloof mij, ik haat den logen zoo goed als de braafste; maar hier is het immers één om bestwil....? En wat zouden wij logenstraffing te ducht[en] hebben? Daarvoor is, dunkt mij, niet veel gevaar. Zij is jong, ziet e[r] lief uit, en is arm..... Welnu? Was het zelfs wel zoo onmogelijk? Daarom dadelijk aan het werk: geven wij daadzaken op: later kunnen w[ij] uwe informatiën, hoe zij ook zijn, wel tot bewijzen verwringen. »

ALBERT had zijn plan genoegzaam blootgelegd, en tevens geheel zijn[e] ziel. KAREL bewonderde met al zijn verstand de fijn gesponnen *intrigue*; hij twijfelde geen oogenblik aan den goeden uitslag, waarvan de ontwerper zelf nog geenszins zoo zeker was.

Ten gevolge van dit beraamde plan, ontving jufvrouw GRIETJE VAN DE STAAF, den tweeden dag daarna, met den stadspost, eenen ongeteekenden brief, van eene schijnbaar vreemde hand, en van eene blijkbaar gedwongen eenvoudigheid in den stijl. De schrijver, zich teekenende: *een' Vriend de[r] Waarheid*, verklaarde, dat hij, ondanks zijnen aangeboren weêrzin, o[m] iemand ter wereld te benadeelen, zich uit pligtgevoel gedwongen zag d[e] waarheid te onthullen, en eene vrouw, die zoo de algemeene achting waardig was, en welke hij zoo hoog vereerde, in te lichten omtrent het zedelij[k] karakter van hare nicht LOUISE VAN HASPELEN, die haren naam onteerd[e] door een schandelijk gedrag. Hierop volgde eene opsomming van daadza[]ken, alle niet verdraaid voorgesteld, maar geheel schaamteloos verdicht, welke wij mogen noch willen herhalen. Hij besloot met eenen zegenwensch op de zonderlingste en onbetamelijkste wijze uit Bijbelspreuken zamengeflanst. Hierdoor hoopten de lage jongelingen het meest op tante's gemoe[d] te werken, en den goeden uitslag hunner poging te verzekeren.

Dit was echter reeds dadelijk buiten den waard gerekend: veeleer, en [te] regt, wekte zulks het vermoeden tegen den schrijver. Tante had, ondan[ks] hare vooroordeelen en zonderlinge begrippen, zuivere inzigten, was niet mi[s]gedeeld van natuurlijk verstand, en bovenal zij was te fijn om zich ligt te *dupe* te laten maken. Zij las bedaard den brief, en, ondanks de nage[]maakte hand, meende zij het schrift te herkennen, en, o jammer: de ne[ven]

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	AMSTERDAM, 28 Jan. 4½ ure. volg. de Soct. tot nut des Obligatiehandels: van	tot	gebleven.	volgens de Effecten-Societeit: laagste	hoogste	gebleven.
NEDERL. . . . Werkelijke Schuld . . . à 2½	52¾	¾	7/16	52½	⅝	½ à 7/16
Dito . . . . » 5	98½	99	98 11/16	98 11/16	¾	11/16 à ¾
Uitgestelde dito . . . »	»	»	»	29/32	»	»
Kansbiljetten . . . . . f	23½	24	23⅞	23⅝	¾	⅝ à 11/16
Amortisatie-Syndic. . » 4½	92¾	¾	⅞	92⅞	½	⅞
Dito . . . . » 3½	»	»	»	»	»	»
Handel-Maatschappij » 4½	171½	173¼	172	171⅞	173	172
Nieuwe dito . . . . . » 4½	»	»	»	»	»	»
Nieuwe dito 1837 . » 4½	99¾	100¼	100	100	»	»
Entrepôt-Dok . . . . . » 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening . . » 4	»	»	»	»	»	»
Dito . . . . » 5	96½	97	96⅝	96⅝	¾	⅝
Aandeelen Kansb. . . » 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem . »	»	»	»	»	»	»
Aand. Rijn-Spoorw. . » 4½	»	»	»	»	»	»
FRANKR. . . Inschrijving G. B. . . » 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND. . Dito . . . . » 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE. . . . Leening *Ardoin's* . . . » 5	24¼	½	⅜	24 5/16	7/16	5/16 à ⅜
Dito onbep. Stukk. » 5	»	»	»	»	»	»
Passive . . . . »	»	»	»	»	»	»
Deferred . . . . »	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelde »	»	»	»	»	»	»
Engelsche dito . . . »	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Londen . . . » 3	21¾	22	21⅞	»	»	»
NAPELS. . . . Certific. bij *L.* & *B.* » 5	»	»	»	»	»	»
Dito *Falc.* & *Co.* . » 5	96⅞	97	96¾	96¾	»	»
Dito te Londen . . . » 5	101¼	¾	½	101½	»	»
Aandeelen *Tavoliere* » 3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs . . . . » 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND. . . *H.&C.* 1798, 1816 . » 5	105¼	½	⅜	105⅜	»	»
Dito 1828, 1829 . » 5	105¼	½	⅜	105⅜	»	»
Dito 1831, 1833 . » 5	98¼	¾	½	98½	»	»
Oblig. te Londen . . . » 5	»	»	»	103¼	⅜	»
Dito te Hamburg . . . » 5	»	»	»	»	»	»
Inschr. in Assign. . . » 6	69½	¾	⅝	69⅝	»	»
Certific. van dito . . . » 6	70	½	¼	70¼	⅜	»
POLEN. . . . . Aandeelen à fl. 300 . » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500 . » »	138¾	139¾	139¼	139½	»	»
PRUISSEN. . Dito R. 50 . » »	»	»	»	»	»	»
g. Londen 1830 . . » 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR. . . Aandeelen à fl. 100 . » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250 . » »	»	»	»	»	»	»
Metaliek . . . . » 5	104½	105	104¾	104¾	»	»
Dito . . . . » 3	»	»	»	»	»	»
Dito . . . . » 2½	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen . . » 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb. *Goll & Co.* . » 5	103	½	¼	103¼	»	»
Dito . . . . » 4	»	»	»	»	»	»
N. Ween. Aand. fl. 500 » f	»	»	»	»	»	»
DENEMARK. Oblig. te Londen . . . » 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE. . Dito dito . . . . . . » 5	76	½	⅛	75⅞	¼	⅞
LOUISIANA. *Hope & Comp.* . . . . » 5	»	»	»	»	»	»
DARMSTADT Aand. bij loting . . . . » f	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

De stemming in Hollandsche Fondsen was heden niet zoo gunstig als gisteren, en, ten gevolge van enkele verkoopen, zijn de prijzen over het geheel iets terug gegaan; voornamelijk was zulks evenwel het geval in de Integralen, waarin dan ook de meeste handel was.

In de Aand. Handel-Maatschappij was de variatie minder belangrijk dan gisteren; nadat in den beginne 172¼, 173, was besteed, ging de prijs, ten gevolge van eenige verkoopen tot realisatie, weder terug tot 171⅞, 172.

In de Ardoins was nog al affaire; de prijs bleef echter, ofschoon hooger komende van Antwerpen, alhier slechts weinig beter.

In de Russische en Oostenrijksche, als ook in de Zuid-Americaansche Fondsen, was geene bijzondere handel of variatie.

Weener Bank-Actiën *f* 2,030. 5 pCt. Americ. Bank, bij Hope & C°., 98⅛. Brazilië à ₤ 200. 74¼. Columbia 2de Leening, à ₤ 100. 20¼. Coupon Columbia enk. *f* 3 5/16 à ⅜. Dito Peru *f* 2⅛. Dito Ardoin 19⅝, 9/16 pCt.

Koers van het Geld: Beleening 4. Prolongatie 3½. Wissel-Disconto 3 pCt.

PRIJZEN TEN 5 URE: Integralen 52⅜ à 7/16. Kansb. *f* 23⅝ à 11/16. Handel-Maatsch. 171⅞ à 172. Ardoins à ₤ 85. 5 pCt. 24 5/16, ⅜.

WISSELKOERSEN. AMSTERDAM 28 Januarij 1840.

	Geld.	Papier.		Geld.	Papier.
Londen kort	11.97½		Londen 2/m	11.87½	

ROTTERDAM, 27 Januarij.

Wisselk. Hamb. 2/m 35¼, k. 35½. Parijs 2/m 56 7/16, k. 56¾. Bordeaux 2/m 56¾, k. 56½. Frankort 6/w 36.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 25 Januarij.

Consols op tijd .	3	pCt.	91½ à ⅝.	Spanj. Ard. m.c.	5	pCt.	26 à ⅝.
Brazilie	5	»	76 a ½.	Passive		»	6½ à ¾.
Columbia 2e L. .	6	»	27 à ¾.	Deferred		»	12 à ¼.
Mexico	6	»	29 a ½.	Portugal	5	»	33¾ à 34¼.
dito 1837 . . .	5	»	28¾ à 29¼.	dito	3	»	23¼ à ½.
Deferred		»	8½ à 9.	Holland	2½	»	52⅜ à ½.
Peru	6	»	16½ à 17½.	dito	5	»	100¾ à 101¼.
Denemarken . . .	3	»	76 à ½.	dito O. I.	5	»	97½ a 98.
Rusland	5	»	113½ a 114½.				

Spaansche Fondsen waren heden, bij vrij veel handel, williger; ook de Portugesche bleven iets vaster. Brazilianen zijn goed prijshoudend. In de andere Zuid-Americaansche Fondsen en Hollandsche was, bij weinig affaire, geene variatie.

ANTWERPEN, 27 Januarij.

België	5	pCt.	100⅞.	Ardoins	5	pCt.	24½, ⅜.
dito	4	»	93.	Uitgestelde		»	7⅛.
dito	3	»	71.	Napels, *Falcon.*	5	»	97.
Metaliek	5	»	108¼.	Brazilië	5	»	76¼.
Partiälloten		*f*	463.	Denemarken . . .	3	»	75.
Loten fl. 500 . .		»	875.	Pol. Lot. fl 300 . .		*f*	125.
dito fl. 250 . .		»	348.	dito 500 . .		»	139½.
Darmst. Loten . .		»	25.	Pruiss. Loten . .		»	128.
Nassau Loten . .		»	22½.				

De handel in de Ardoins was heden zeer geanimeerd; geopend op 24⅛, klom de prijs, ten gevolge van vele inkoopen, successief tot 24½, en bleef 24 7/16 g. op 5 Februarij Premie 1/m 25¼, ½ d. 1. Coupons 18 à ½, zonder handel. Deze willige stemming werd veroorzaakt door het meer stellige berigt van het overlijden van Cabrera, in de dagbladen van Bordeaux vermeld.

BRUSSEL, 27 Januarij.

De Fransche post in den loop der beurs aangekomen zijnde, hebben de bekend geworden berigten eenen gunstigen invloed op den prijs der Ardoins gehad, welke ten slotte 24⅜ bleef. Men gelooft meer en meer aan het overlijden van Cabrera.

BERLIJN, 24 Januarij.

Ook heden was de handel in de Fondsen onbelangrijk, en in de koersen nagenoeg geene variatie; alleen die der Oostenrijksche Bank-Actiën waren iets williger; die der Loten à fl 500 daarentegen iets flaauwer.

FRANKFORT A/M, 25 Januarij.

Van Oostenrijksche Fondsen waren heden de Bank-Actiën *f* 2, en de 3 pCt. Metaliek ⅛ pCt. hooger in prijs; van laatstgenoemd effect zijn alhier niet veel stuks voorhanden. Hollandsche Fondsen, bij weinig handel, onveranderd. De Aandeelen Taunusbahn waren weder zeer gewild; de prijs daarvan steeg tot *f* 296½. Het berigt, dat de Spoorweg van Berlijn naar Potsdam 8 pCt. dividend heeft opgeleverd, had daarop eenen gunstigen invloed.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Scheepstijdingen.

Volgens brief van Ramsgate van den 23 Jan., was door de Kapt. van een kustvaartuig in het O. Z. O. van het vuur van Northsand het wrak van een schip gezien, en door een ander tusschen een menigte drijvend wrakhout opgevischt twee vaten Notenmuscaat, een derzelven op den eenen bodem gemerkt N°. 501 N Middele B Vy 501, en op den anderen bodem N°. 501 Y 87½ N 403½ B 501, en het andere op den eenen bodem 494 H Middele B Vy 2 St. 514, en op den anderen bodem 405. 109. N°. 2. 403 B 514. (Blijkens de merken, oorspronkelijk in Nederland afgeladen.)

Het schip Frithioff, Kapt. C. G. Berg, van Amsterdam naar Kopenhagen, is, volgens brief van Flekkefiord van den 3 Jan, dien dag aldaar lek en met verlies van een anker en touw, binnengeloopen, hebbende aan den grond gestooten.

Het schip Pensylvania, Kapt. Hohorst, van Baltimore naar Bremen, op de Oelplaat gestrand, was, volgens brief van Bremerhaven van den 23 Jan., vol water geloopen, en door het volk verlaten geworden; de sloep, de boot, enige watervaten, enz, waren bij Fedderwadden en Schottwarden aangespoeld.

De Stoomboot William Huskinson, varende tusschen Dublin en Leverpool, vertrok den 18 Januarij met 120 passagiers van Dublin; den geheelen avond woedde een hevige storm uit het Z. Z. W., en tegen middernacht ontdekte men, dat de boot lek bekomen had, welke zoodanig toenam, dat, niettegenstaande de onvermoeide pogingen van de equipagie en passagiers, de boot bij den ochtendstond half onder water lag, en de reis dien ten gevolge niet konde voortzetten. In deze vreeselijke toestand, daar men alle oogenblikken verwachtte het schip te zien zinken, verkeerden de ongelukkige schipbreukelingen tot den volgenden avond, toen zij, tot aller vreugde, het schip Huddersfield, Kapt. Clegg, van Leverpool, zagen opdagen; Kapt. Clegg stuurde, op het hooren der noodkreten, dadelijk naar de Stoomboot, echter wegens de holle zee en de vreeselijk woedende storm, was het hem onmogelijk op zijde aan boord te komen, en de uitgezette booten dadelijk verbrijzeld zijnde, was hij genoodzaakt de boegspriet in het wand van de boot te zeilen; dit gelukte, en, na drie gedane pogingen, had Kapt. Clegg 93 personen, waarbij 15 vrouwen, gered; nu bleven echter nog 12 menschen in den wanhopigsten toestand op het wrak over, welke, hoezeer Kapt. Clegg alle moeite inspande, moesten achterblijven, doordien de Huddersfield bijna geheel ontramponeerd en de storm steeds heviger werd; echter bereikte hij gelukkig met de geredde personen Leverpool.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 27 Jan. W. N. W. — Geene Zeetijding ontvangen. L. Ruijl, Sara, Baltimore, als Bijlegger. Dit is het schip, gisteren abusivelijk gemeld. Geen postschuit aangekomen

VLIE en TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.
HELVOET 27 Jan. W. N W. — J. Kirkwood, Protector, Sunderland.
BRIELLE 27 Jan. W. N. W. — Niets.
MAASSLUIS 27 Jan. W. — Niets
VLISSINGEN 25 Jan. J. Dubose, Rosalie, Hâvre n. Antwerpen.
BATAVIA 6 Oct. Beliard, Bourbonnais, Mauritius.
BILBAO 15 Jan. De Ozollo, Joven Eufemia, Amsterdam.
BAYONNE 17 Jan. Van Rhijn, Henriette, Nantes.
NANTES 23 Jan. Noé, Joinville, Antwerpen n. Marseille.
Bij ANTWERPEN 26 Jan. Britton, Prinses Victoria (S), Londen.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ANTWERPEN, 27 Januarij.

KOFFIJ. 200 balen St. Domingo zijn van 29 à 30, 100 balen Sumatra tot 27½ cs., en 100 balen Java tot niet genoemden prijs verkocht.

SUIKER 250 kisten blond Havana zijn afgedaan; prijs geheim.

KATOEN. 30 balen Bengaalsche zijn tot niet bekend geworden prijs verkocht.

PEPER. 600 balen Sumatra, van de laatst aangekomen lading, zijn tot 21 cs. entr. afgedaan.

ROTTERDAM, 27 Januarij.

SUIKER. (Ruwe.) Heden werden 100 vaten Nickerie tot *f* 26½ afgedaan.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

STETTIN, 20 Januarij.

Tarwe blijft aan de landmarkt, bij niet grooten aanvoer, vorige prijzen gelden. *Rogge* op voorjaarslevering is weder tot 30½ Rx. gedaan. In andere Graansoorten is niets omgegaan. Pernausch *Lijnzaad* in loco is tot 12½ Rx. contant verkocht. *Raapolie* meer gevraagd, en veel op Sept. en October tot 10²/₃ Rx. gekocht; op Maart en April wordt thans op 10 Rx. gehouden.

KONINGSBERGEN, 11 Januarij.

In de vorige week is er meer vraag naar *Tarwe* gekomen, doch bij de verhoogde eischen der houders is het tot geene afdoeningen gekomen, en eerst deze week zijn verkocht: 20 last mooije hoogbonte tot 82½ Sgr.; 60 last roode van 75 à 78 Sgr., en 100 last mooije bonte van 78 à 83 Sgr., en schijnt er nog vraag te blijven. In *Rogge* is niets omgegaan. *Garst* blijft gewild, en vast op 28 à 34 Sgr., naar qualiteit.

HAMBURG, 21 Januarij.

In *Granen* is het zeer stil; *Tarwe* wordt lager gelaten, doch vindt, door de flaauwe berigten van Engeland, geen nemers. Voor *Rogge* is ook geen kooplust, en slechts kleine partijen vonden tot vorige prijzen aftrek. *Haver* is ter consumtie tot onveranderde prijzen bij kleinigheden gekocht. In *Erwten* en *Boonen* is zeer weinig omgegaan; de prijzen zijn iets lager. *Wikken* meer gevraagd, en hooger gehouden. Met *Boekweit* is het stil. De weinige vraag, die voor *Raapzaad* opgekomen was, is weder verdwenen. *Lijnzaad* zonder handel. *Raap-* en *Lijnkoeken* tot onveranderde prijzen goed te plaatsen.

Regtzaken.

Bij arresten van den 17 en 27 Januarij 1840, heeft de Criminele Regtbank in Holland, met tenietdoening van twee vonnissen, door de arrondissements-regtbanken te Alkmaar en te Haarlem gewezen, beslist, dat processen-verbaal, relazen of andere schriftelijke bescheiden, door ambtenaren opgemaakt, geen geloof verdienen in regten, wanneer het daarin gerelateerde niet is bewezen door wettige bewijsmiddelen. Bij het arrest van den 27 Januarij is wijders beslist, dat een buitengewoon opziener der jagt niet bevoegd is, om bij processen-verbaal of relaas te constateren de mishandeling, die hem in de uitoefening zijner functiën wordt aangedaan.

Dingsdag den 4 Februarij, zal voor de Criminele Regtbank in eene ook overigens niet onbelangrijke zaak, de vraag behandeld worden, in hoe verre de heer Mr. A. A. Anderson, door Z. M. benoemd tot vervangend substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Amsterdam, de bevoegdheid heeft, als zoodanig te fungeren.

Kunsten en Wetenschappen.

De avond van den 25 Januarij, zegt de heer B. te Rotterdam, was in den Rotterdamschen schouwburg voor ieder tooneelminnaar, die het wel met de kunst meent, voor ieder mensch van opvoeding en beschaving, een avond van smart en ergernis. Hij zag, hoe de hand des onverstands eene der schoonste instellingen trachtte te vernielen, die voor den gevoelenden mensch eene behoefte geworden is; hoe winstbejagers, in hunnen eigen boezem wroetende, het gif des bederfs onder de menigte strooiden, om deze tot het werktuig te vormen voor hunne ongeoorloofde speculatiën op het edelste merg des volks, zedelijkheid en kunstgevoel. Zoo deze hefboomen van het volksgeluk met roekelooze hand worden aangegrepen, op denzelfden bodem, waar zij moesten gevormd en gehard worden, past het ieder de stem te verheffen en de anders onaangename zaak der berisping op te vatten.

Het onderwerp van *Glenarvon?* Waartoe die aaneenschakeling van onwaarschijnlijkheden, walgelijke misdrijven, valsch gevoel, gezochte *situatiën* en *Coups de théâtre*, gezwollenheid van taal zonder denkbeelden, enz., op te sommen? Liever wil ik ze vergeten, en hun, die ze onbekend zijn gebleven, ernstig aanraden, hunne gelukkige onwetendheid te behouden. Zich schamende, over hunne, ofschoon, niet willekeurige tegenwoordigheid bij zulk eene vertooning, wierpen zich in den schouwburg reeds eenigen op, om het walgelijk stuk werk der Fransche bedorvenheid af te keuren, en aldus, in naam der beschaving, tegen die misgeboorte, op Hollandschen grond, helaas! overgebragt, te protesteren.

Na voor de wijze van uitvoering lof te hebben toegezwaaid aan de acteurs en actrices, die in het stuk gespeeld hebben, zegt de heer B., ten aanzien van de keuze der stukken, en tot waarschuwing van heeren directeuren, onder anderen, het volgende:

Op Griseldes na, die dichterlijke apotheose der huwelijksliefde, is in lateren tijd niet ééne vertaling opgevoerd, die zich door eigene kunstwaarde kon staande houden, en toch was er beters, veel beters te kiezen. In plaats van zich tot het *répertoire* van het *Théâtre Français* te wenden, dwalen de vertalers in de morsige tempels der *Boulevards* rond, en kiezen dáár uit de stukken, die door schrijvende industriëlen, tot groot vermaak der heeren in *blouses* en dames op klompen, geschreven zijn, en disschen ze op aan het Nederlandsch publiek, gesterkt door de afwezigheid eener gezonde critiek en door de goedkeuring van het gemeen, dat wil zeggen, van dezulken, die in den schouwburg het grof genot der zinnen zoeken; onvatbaar zijnde voor de verëdelende gewaarwordingen van dichterlijke en zedelijke schoonheden. — Dat directeuren toezien: naast verlaging ligt vernieling.

MAASTRICHT 25 Jan. Eindelijk dan hebben wij op gisteren het bezoek der *veertig bergzangers* gehad. De nieuwsgierigheid, door de hoogdravende *annonces* van sommige dagbladen bijzonder opgewekt, was, even als de toevloed der aanschouwers, ongemeen groot. De verwachting was ten uiterste gespannen — doch ziet — de berg baarde eene muis! Het was *une véritable soirée de dupes*. Tot twee malen ging uit het parterre een algemeen gelach op; en zoodanige beslissing van wege het Maastrichtsche publiek is geenszins te verwerpen, daar het algemeen bekend is, dat de alhier gevestigde *Société Orphée* de koor-gezangen steeds op eene voortreffelijke wijze weet uit te voeren. De *solo*-partijen werden zonder smaak gezongen en bestonden uit Fransche coupletten, die met een half-Duitsch, half Italiaansch accent uitgesproken werden, hetgeen reeds dadelijk alle *illusie* wegnam. De koren ontbeerden smaak en soms wel.... éénheid. De *pianissimo's* alleen werden tamelijk wel uitgevoerd, en moesten al het overige vergoeden.

...n zelve hadden haar nu tegen zich wapenen in handen gegeven. Hunne verjaardichten, tot nog toe ongelezen, werden ontrold, en, met behulp van GEERTRUI, beiden wèl gebrild, vergeleken: een onderzoek, welks uitslag niet twijfelachtig kon zijn: neef ALBERT bleek de schrijver. Het adres was in eene andere hand, en dit verklapte neef KAREL als medepligtige.

Had tante nooit een goed oog op de neven gehad, en hunne betuigingen van liefde en gehechtheid nimmer onvoorwaardelijk voor gangbare munt aangenomen, nu bleken hunne gezindheden en bedeelingen in het helderst en tevens hatelijkst licht; en zouden zij toch zich danig misrekend hebben, ... was hun vonnis spoedig en zwaar geveld. Ten hunnen opzigte behoefde tante GRIETJE niet met haar besluit te dralen.

Evenwel vond zij geraden omtrent hare nicht nadere informatiën in te winnen, ... zond er GEERTRUI op af: doch alles viel glansrijk ten haren voordeele ... Een verhoor, dat zij zelve van ter zijde nicht deed ondergaan, gaf ... ede blijk, dat zij allerverfoeijelijkst belasterd was. Ook omtrent haar ver... derde tante's besluit, maar in een' tegenovergestelden zin.

Na verloop van een paar dagen kwam neef ALBERT, en den volgenden ... g neef KAREL, vernemen naar tante's gezondheid, of liever, of er ook reeds ... zigt was op het in den verjaarwensch toegebeden *geruist sterfbed*; zij zagen ... h te leur gesteld: de tweede aanval van beroerte bleek nog niet onder... g te zijn; tante was frisscher dan ooit. Meer bepaaldelijk echter had ... bezoek ten oogmerk, uit te vorschen, of en hoe de *intrigue* had ge... ukt; doch ook hierin zagen zij zich jammerlijk bedrogen: tante liet zich ... ne enkele syllabe ontglippen, schoon zij hare *dierbare neven* even wel... lend en voorkomend ontving als vroeger.

Eenige weken verliepen alzoo, gedurende welken tijd de neven geene po... g onbeproefd lieten: alle echter even vruchteloos.

Eindelijk kwam de beslissende dag. Een nieuwe aanval van beroerte ... akte plotseling een einde aan de levensdagen van jufvrouw GRIETJE VAN ... STAAF. De neven ontvingen dit berigt met eene wondere mengeling ... angst en genoegen. De begrafenis had plaats: beiden bewezen, als ... e eenigste mannelijke bloedverwanten, tante de laatste eere, en stortten ... nen op haar graf, ten minste zij hielden, als bloedverwanten en vermoe... lijke erfgenamen, hun fatsoen, en zetten een hoogst droevig gezigt, het... n hun beiden even misselijk stond.

Den volgenden dag werden beiden door een billet van den notaris uitgenoodigd, des avonds ten 6 ure aan het sterfhuis tegenwoordig te willen zijn bij de opening van het testament der overledene; volgens hare beschikking. Dat zij punctuëel ten 6 ure verschenen, is ligt begrijpelijk; maar bij hun binnentreden in het vertrek, wisselden zij plotseling onderling van kleur: dat wil zeggen, de bleeke ALBERT werd rood als een getergde kalkoensche haan, en het vurig opgeblazen gelaat van KAREL kreeg eene kleur, niet beter te vergelijken, dan met die van ongebleekt katoen, en dat niet zonder reden, want — naast den notaris en de executeuren zat hunne *gevaarlijkste vijandin* LOUISE VAN HASPELEN.

Zij namen plaats, nadat ALBERT alvorens aan zijnen zetel, door het opleggen van twee dikke kussens, de voor de geschikte plaatsing zijner beenen hoogst noodige verhooging had gegeven, en KAREL het effect van zijne evaporatie had afgewischt. De notaris stond nu op en sprak:

« Mejufvrouw en mijne heeren, en gij ook, GEERTRUIDA STAAL! Mejufvrouw GRIETJE VAN DER STAAF heeft vóór acht weken ten mijnen overstaan in alle wettige vormen eene acte gepasseerd, houdende hare uitersten wilsbeschikking, met vernietiging van alle vorige. Drie weken daarna echter heeft zij, even eens onder alle wettige vormen, onder mijne minuten gedeponeerd eene latere beschikking, als *testament olographe mystique*. Bij de acte van superscriptie, heeft zij haar verlangen te kennen gegeven, dat ik die beschikkingen u na hare begrafenis, volgens de wet geopend, zou voorlezen, te beginnen met het laatste gedeponeerde, waartoe ik alzoo zal overgaan. »

Hij deed zulks:

« Ik, GRIETJE VAN DER STAAF, enz. — te niet doende mijn vorig testament, in dato den ....., gepasseerd, voor den notaris ....., bij wien ook dit gedeponeerd zal worden, *in zoo verre betreft* het bepaalde omtrent mijne neven ALBERT en KAREL VAN DER STAAF, en mijne nicht LOUISE VAN HASPELEN, blijvende het overige van kracht, beschik als nu als volgt: — In plaats van, zoo als daar beschreven, aan ieder mijner genoemde neven mijn portret, het een hangende in de zijkamer, het andere op de groote boven voorkamer, als het geschiktste, en hun zeker het dierbaarste, ter belooning hunner gehechtheid aan mijn persoon, legateer ik hun nu: aan ALBERT *de tang* op mijne slaapkamer, als zijnde dezelve het meest juiste evenbeeld van zijne beenen, en aan KAREL *de blaasbalg* uit de zaal, de grootste die ik bezit; en zulks ten gevolge *van eenen bij mij ontvangen brief, waarin mijne nicht* LOUISE VAN HASPELEN *op de schandelijkste wijze belasterd wordt, en waarvan het schrift de grootste overeenkomst heeft met hunne twee dagen vroeger ontvangen allerakeligste verjaargedichten.*

« Beide legaten zullen hun echter, even als die der overige legatarissen, worden uitgekeerd, vrij van het regt van successie.

« Ik vermaak aan mijne nicht, buiten en behalve het haar gemaakte in mijn vorig genoemd testament, hetwelk ik ten deze in alles bevestig, nog de beide portretten, » enz. enz.

Beide neven vlogen op en, met een' krachtigen vloek, wilden zij zich verwijderen. De notaris hield hen terug:

« Mijne heeren! met uw verlof! In het eerste testament is, buiten het gehoorde nog iets, dat u kan betreffen. » De hoop herleefde: zij gingen weder zitten. De notaris deed voorlezing.

Dit testament hield in: eerst eenige legaten aan bijzondere personen en weldadige inrigtingen; daarna een gelift voor de oude dienstmaagd, benevens eene lijfrente voor dezelve van acht gulden wekelijks: vervolgens de vervallen beschikking opzigtens de twee neven — en niets meer voor hen — en eindelijk werd hare nicht LOUISE VAN HASPELEN gesteld tot algeheele en eenige erfgenaam van hetgeen er, na aftrek der legaten, mogt overschieten, (en dat overschot was zeer aanzienlijk) en werd zij speciaal belast met de uitkeering der legaten. « Dit betreft ook u, mijne heeren! » zeide de notaris, met dezelfde koelbloedigheid. « Gij zult ten bepaalden tijde uwe legaten ontvangen uit handen van mejufvrouw LOUISE VAN HASPELEN, en daarvoor de acte van verrekening teekenen.... » Maar de beide heeren hadden genoeg gehoord: het laatste woord bereikte hunne ooren niet meer; zij waren verdwenen als schimmen.

LOUISE heeft met hun geweigerd legaat moeten handelen, zoo als de wet in zulk een geval veroorlooft.

Hunne zoogenaamde nationale kleeding bestond uit roode mutsen, blaauwe kielen en witte bovenkleeding.

Ten zeven ure nam het concert een' aanvang, ten *half negen* was reeds alles afgeloopen.

Gelukkigerwijze werd het orchest door het voortreffelijk corps muzijkanten der 3de afdeeling infanterie bezet, dat het publiek, door de uitvoering van een paar schoone marschen, eenigzins schadeloos stelde.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 27 Januarij 1840, in het O. Z. Heeren-Logement te Amsterdam.

N. 1. Een Huis, c. a., (genaamd *de Stoomwagen*,) binnen de stad Haarlem, op den hoek van het Plein en de Sparenwouderstraat, bij de Amsterdamsche poort. N. 234. *f* 3,900. — *f* 4. Opgeh.

N. 3. Een Winkelhuis, c. a., op de Prinsengracht, bij de Looijersgracht, N. 440. *f* 4,600. — *f* 25. J. J. Evers.

N. 4. Een Winkelhuis, c. a., in de Nieuwe Bantammerstraat, bij den Buitenkant, N. 2553. *f* 725. — *f* 50. C. H. Heije.

N. 5. Een Huis, c. a., in de Koningstraat, bij de Nieuwmarkt, N. 3462, en 3463. *f* 2,950. — *f* 175. J. Feije.

N. 6. Een Huis, c. a., op den Haarlemmerdijk, bij het Haarlemmer Plein, N. 188 en 189. *f* 3,000. — *f* 100. F. L. Hoelen.

N. 7. Een Koopmanshuis, c. a., op de Heerengracht, tusschen de Oude Lelie- en Bergstraten, N. 5287. *f* 7,200. J. Reesinck.

N. 8. Een Huis, c. a., op de Egelantiersgracht, tusschen de tweede en derde Dwarsstraat, N. 3575. *f* 1,975. — *f* 25. Opgeh.

N. 9. Een Winkelhuis, c. a., op den hoek van de tweede Tuindwarsstraat en Tuinstraat, N. 4349. *f* 2,300. — *f* 125. P. Baaij.

N. 10. Een Winkelhuis, c. a., in de Egelantiersstraat, tusschen de eerste en tweede Dwarsstraat, N. 8752. *f* 1,700. J. F. Schutte.

N. 11. Een Winkelhuis, c. a., in de Egelantierstraat, tusschen de eerste en tweede Dwarsstraat, N. 8751. *f* 925. — *f* 5. Dito.

N. 12. Een Huis, c. a., in de Egelantierstraat, tusschen de eerste en tweede Dwarsstraat, in den Kopergietersgang, N. 8756. *f* 230. — *f* 20. A. Beetz Jr.

N. 13. Een Huis, c. a., op het Smalle Pad en den hoek van het Sloterdijkstraatje, N. 2678. *f* 800. — *f* 25. Dito.

N. 14. Een Huis, c. a., op het Smalle Pad bij het Sloterdijkstraatje, N. 2677. *f* 580. — *f* 20. C. Vroom.

N. 15. Een Koopmanshuis c. a., op de Keizersgracht, tusschen de Huiden- en Wolvenstraten, N. 230. *f* 26,500. — *f* 100. Opgeh.

N. 16. Een Koopmans-Winkelhuis, c. a., in de Vijzelstraat, bij de Prinsengracht, N. 4845. *f* 4,000. P. Baay.

N. 17. Twee Winkelhuizen, c. a., op den hoek van de Noordermarkt en in de Noorder-Kerkstraat, N. 5678 en 5802. *f* 700. — *f* 30. J. F. Schutte.

N. 18. Een Winkelhuis, c. a., op den Haarlemmerdijk, tusschen de Binnen-Dommerstraat en Monthaansteeg, N. 2095. *f* 3,400. — *f* 125. J. Breukelaar Hz.

N. 19. Een Huis, c. a., op de Achtergracht, tusschen de Utrechtsche straat en Reguliersgracht, N. 5782. *f* 3,025. — *f* 100. B. H. Evers.

N. 20. Een Huis, c. a., op de Wittenburgergracht, N. 398. *f* 1,675. — *f* 25. Opgeh.

N. 21. De helft in een Huis, c. a., op den Zeedijk, tusschen de Molen- en Boomstegen, N. 526. *f* 1,375. — *f* 25. F. L. Hoelen.

N. 22. Een Broodbakkers-Winkelhuis, c. a., op de Weesperstraat, bij de Heerengracht, N. 6199. *f* 2.250. — *f* 150. Opgeh.

N. 23. Een Winkelhuis, c. a., op de St. Anthonies Breestraat, het vierde van het hoekhuis van de Nieuwmarkt, N. 3691. *f* 1,350. — *f* 50. P. Subiese.

N. 24. Een Huis, c. a., in de Schoorsteenvegerssteeg, N. 3228. *f* 575. — *f* 25. J. van Douren.

NB. De Perceelen N. 2 en 25 zijn niet geveild.

Advertentien.

(4999) Allen, die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of eenige Gelden, Goederen of Papieren onder zich mogten hebben, betreffende den boedel van den heer REYNT BRUIJNS, gewoond hebbende en overleden zijnde te *Amsterdam*, op den Singel, over het gebouw *de Zon*, gelieven daarvan ten spoedigste, en althans vóór den *laatsten Februarij e. k.*, op en aangave te doen, ten Kantore van den Notaris H. MEIJER CLUWEN, op de Westermarkt aldaar.

(5000) C. VAN SANTEN, B. A. VAN DER VIES, J. B. HACHTMAN, A. WESTERHUIJS, A. KERSJES, J. FEIJE, J. REESINCK, J. A. JOLLES Jr., F. M. TISSEL, J. H. BURLAGE en A. A. H. SWEIJS,

MAKELAARS,

Zullen, op *Maandag* den 9den *Maart* 1840,

des Avonds ten 5 Ure, in het voormalige *O. Z. Heeren Logement*, te *Amsterdam*, als last hebbende van hunne Principalen, en ten overstaan van de Notarissen N. J. OBBENS en M. C. VAN DER MOOLEN, aan den meestbiedende of hoogstmijnende presenteren te Verkoopen:

N°. 1. Een kapitaal, uitnemend hecht, sterk en bijzonder weldoortimmerd KOOPMANSHUIS en ERVE, staande en gelegen op de Leliegracht (levendige zijde), tusschen de Heeren- en Keizersgrachten, Wijk 44, N°. 3187, Sectie D., Kadaster-N°. 5689

N°. 2. Een extra hecht en sterk PAKHUIS en ERVE, genaamd *Nieuwkerk*, staande en gelegen op de Prinsengracht, over de Kruisstraat, Wijk 56, N°. 3491, Sectie I, Kadaster-N°. 1948.

Breeder bij Billetten omschreven, en te bezigtigen des Dingsdags en Donderdags, van 1 tot 3 ure, mits voorzien zijnde van een Toegang-Billet, te bekomen ten huize der Makelaars, hierboven vermeld. De Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën zullen vier dagen vóór en op den Verkoopdag ter visie liggen ten Kantore van bovengenoemde Notarissen.

(5001) *Op Venlo, Roermonde en omliggende Plaatsen langs de Maas,*

LIGT IN LADING,

Het SCHIP *DE DANKBAARHEID*, Schipper G. VAN BUEREN. Eindigt den 31 *Januarij* 1840. Adres bij den *Commissaris*

C. VAN DE WERT.

(5002) De DOORLOOPENDE TENTOONSTELLING

VAN

Schilderijen en Kunstwerken,

in het Verkoophuis op den Vijgendam, N°. 31,

maakt bekend, dat de ZAAL behoorlijk verwarmd is gedurende den Openingstijd, des Morgens van 11 tot 3, en des Avonds, bij gazlicht, van 6 tot 10 Ure.

De SUPPLEMENT-CATALOGUS der Nagezonden Stukken wordt *gratis* afgegeven.

(5003) **LET WEL:**

De Ondergeteekende, *Lijstrondbrenger* van den Heer FRANCK, verwittigd het geëerde Publiek, dat het aangekondigde Concert op den 22 Januarij 1840, in den *Franschen Schouwburg*, geen' voortgang heeft kunnen hebben, uit hoofde het niet genoeg inkomen van gelden. De onkosten waren *f* 150, en de ontvangst slechts *f* 93 zijnde, weigerde die Heer *f* 52 daarbij te leggen; zoodat het niet, zoo als de Hr. FRANCK zich veroorlooft te durven zeggen, aan hem kan worden ten laste gelegd. De Heer FRANCK vroeg, twee dagen vóór zijn te geven Concert, hoe vele Billetten ik had, waarop door mij ten antwoord werd gegeven: voor *f* 225, en de resterende op den avond van het Concert aan den Buralist zoude verantwoorden, zoo als op dien avond ook werkelijk door mij is geschied.

Heeren Inteekenaren worden te kennen gegeven, dat het geld ter hunner dispositie ligt aan voornoemd Locaal, tegen vertoon van hunne Billetten.

AMSTERDAM *den* 28 *Januarij* 1840. H. WARNINK.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

(5004) **Plumbering van Holle Tanden**

Met MINERALE CEMENT SUCCEDANUM. Verloren Tanden vervangen door andere, zonder eenig hechtsel of metalen draden.

AANGEKOMEN.

De Heer MALLAN, Chirurgijn-Tandmeester, onder de firma MALLAN EN ZOON, N°. 9, Halfmoonstreet Piccadilly, te Londen, heeft de eer zijne tweede jaarlijksche overkomst naar Amsterdam aan te kondigen, en tevens te berigten, dat hij voortgaat met het tamponeren en remodeleren der Holle Tanden, met zijn vermaard Mineraal Succedanum (hetwelk door de Londensche faculteit zoo algemeen is aanbevolen), en dat wordt geappliceerd, zonder den lijder de minste pijn te doen ondervinden of de minste onaangenaamheid te veroorzaken, alle tandpijn verzachtende, de noodzakelijkheid van uittrekking vermijdende en gedurende vele jaren in goeden staat blijvende. De Heer MALLAN zet ook, zonder de oude stukken weg te nemen, onvergangbare artificiële en natuurlijke tanden, zonder draadwerk of hechtsel, in, en zulks van éénen tand tot een gansch gebit, welke hij verzekert niet te zullen verkleuren en volkomen aan de vereischten der spijsvermaling en spraak beantwoordende. De Heer J. MALLAN zet de losse tanden onverbeterlijk vast, hetzij dat het losraken derzelve is veroorzaakt door ouderdom, achteloosheid of eenigerlei ligchaamsgebreken. — Te spreken Maandags, Dingsdags en Woensdags, bij L. C. VAN DE MOER, in de lange Pooten, Wijk K., N°. 435, te *'s Gravenhage*, en Donderdags, Vrijdags en Zaturdags, van 10 tot 4 ure, bij G. JANSEN, in de Warmoesstraat, tegenover de Pijlsteeg, te *Amsterdam*.

(5005) **Prijs-Courant**

VAN

WIJNEN EN STERKE DRANKEN.

per Anker en bij de Flesch à Contant,

(Lands en Stads Imposten, alsmede de Flesschen in deze prijzen begrepen).

TE BEKOMEN BIJ

J. H. M. WESSELS,

Singel, bij de Torensteeg, N°. 183, *te Amsterdam.*

	Bij het *Anker.*	Bij de *Flesch.*		Bij het *Anker.*	Bij de *Flesch.*
Medoc A	*f* 20.	*f* 0.50	Hochheimer, Charlagberger.	» 65.	» 1,50
» B	» 24.	» 0.60			
» C	» 26.	» 0,65	Teneriffe	» 40.	» 1.00
» D	» 28.	» 0,70	Madeira	» 48.	» 1,20
Palus (*zwart lak*).	» 30.	» 0,75	Madeira Dry.	» 60.	» 1.50
St. Estèphe	» 32.	» 0.80	Malaga.	» 48.	» 1,20
St. Seurin.	» 34.	» 0.85	Idem.	» 60.	» 1,50
St. Julien.	» 36.	» 0,90	Port à Port.	» 40.	» 1,00
Guimberteau La Barde	» 40.	» 1,00	Idem.	» 50.	» 1,25
Barre St. Estèphe.	» 44.	» 1,10	Idem, Oude.	» 60.	» 1.50
Chateau Villeneuve, Cantemerle, Pommies Agassac.	» 54.	» 1,50	Champagne.		» 1,60
			Idem.		» 2,00
			Idem.		» 2.50
Chateau St. Marie, Chateau Carnet	» 66.	» 1,25	Cognac Brandewijn.		» 1.25
			Idem Oude.		» 1.50
Petit Bourgogne	» 36.	» 0,90	Armagnac Brandewijn.		» 0 80
Beaune.	» 48.	» 1.20	Barcelona Idem.		» 0,75
Pomard	» 60.	» 1,50	Jamaica Rum.		» 1.00
Witte Graves A	» 33.	» 0,60	Idem.		» 1,20
Idem B	» 44.	» 1,05	Arac.		» 1,10
Bergerac A	» 33.	» 0 80	Siroop de Punch A.		» 1.20
Idem B	» 44.	» 1,05	Idem B.		» 1,50
Muscaat Frontignan.	» 50.	» 1.25	Extrait d'Absinthe.		» 1,75
Idem Lunel.	» 64.	» 1.50	Kirschwasser.		» 1,40
Rijnwijn A	» 30.	» 0.75	Voorloop.		» 1,25
Idem B	» 32.	» 0,80	Genever.		» 0.50
Eiseler.	» 36.	» 0.90	Idem Oude.		» 0.60
Deidesheimer.	» 40.	» 1,00	Wijn-Azijn.		» 0,20
Rudesh., Niersteiner	» 53.	» 1,25	Bordeaux Azijn.		» 0,85
			Genua Olie, pr. Ned. Kan.		» 1,20

NB. Commissiën voor buiten deze Stad, worden met korting van *f* 3.99 pr. Anker voor Stads Impost op dezelfde voorwaarden ten uitvoer gebragt. De ledige Flesschen worden tegen 5 Cents pr. stuk in betaling aangenomen. *Brieven en Gelden franco.*

(5006) Op HEDEN verkrijgbaar

bij A. ZWEESAARDT, Boekdrukker in de Warm straat, N°. 206:

HET

Berigt der Geldleening,

TEN BEHOEVE VAN DE DROOGMAKING VAN HET

HAARLEMMER MEER,

Op ¼ Vel dun Velin Post.

(5007) ROBERT NATAN, Academie-Boekhandelaar te *Utrecht*, heeft uitgegeven:

Alphabetische Opgave

der Italiaansche Woorden en Bewoordingen, van welke men zich in het Notenschrift bedient, vertaald, omschreven of verklaard in de Fransche, Hoog- en Nederduitsche Talen.

250 Bladz. in 12°. PRIJS *f* 2.

EDELE MENSCHENVRIENDEN!

Hebt gij immer een offer van Menschlievendheid ter leeniging van het lot van ongelukkigen aangebragt, waar de algemeene deelneming luider sprak, — het is thans in het diep bedroefd gezin eener *Weduwe en Vier onnoozele Kinderen*, die haren man en hunnen vader verloren, op het oogenblik, dat de overledene zich geheel opofferde voor het leven van zijnen evenmensch, dat wij uwe milddadigheid inroepen.

Het is de diep ongelukkige Wedowe van Willem Kuijper, Gzn., die bij het redden der schepelingen van het gestrande Fransche sloepschip *la Providence*, welke thans op uwe milddadigheid en menschenliefde het oog gevestigd houdt, daar zij en hare vier kinderen alles in haren man verliezen. Elke gift, hoe gering ook, zal haar en ons overtuigen van uwe bekende deelneming in het lot van ongelukkigen, en door ons met dankbaar gevoel ontvangen en doelmatig aan de ongelukkigen worden uitgereikt.

SCHEVENINGEN, 25 Januarij 1840.

Mr. J. M. HARTMAN, *Kantonregter.*
P. VARKEVISSER, *lid van den stedelijken raad.*
J. HOOGENRAAD. »
A. BOOYMAN, *Predikant.*
J. A. MEULEMANS. »
A. C. QUANT, *Pastoor.*
F. J. BEHR, *Commissaris van Policie.*
T. DE JAGER.
C. GEBEL.

Gaarne belast zich ook de Directie van den *Avondbode* met het ontvangen van liefdegiften, ten behoeve van het nagelaten huisgezin van W. Kuyper Gzn., om dezelve aan opgemelde Commissie over te maken.

Schouwburgen, Concerten

EN PUBLIEKE VERMAAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Woensdag den 29 Januarij 1840. TITUS DE EDELMOEDIGE, Zangspel, in twee Bedrijven, naar *Metastasio*, vrij gevolgd door den Heer *G. H. Brockhuyzen*, muzijk van *Mozart*; gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*; Decoratiën van den Heer *J. E. de Vries*. Nooit op dit Tooneel vertoond. Zullende de rol van *Titus* door den Heer *Julius Miller* worden vervuld. Voorafgegaan door: HET HOOGSTE LOT, Blijspel, in één Bedrijf, naar het Hoogduitsch, door den Heer *Hordijk Verstolk*.

Aanvang ten Zes Ure.

Verwacht op Zaturdag den 1 Februarij 1840. ZEPHYRUS, Nieuw Ballet-Pantomime, gecomponeerd en gemonteerd door den Heer *Isidore Carey*; Decoratiën van den Heer *J. E. de Vries*, Muzijk van den Heer *G. H. Broekhuyzen Jr.* en nieuwe costumes.

THÉATRE FRANÇAIS,

Sous la direction de Mr. BAUDOT.

(Abonnement, Diplômes et Entrées de Faveur généralement suspendus.)

(Avec Mr. et Mad. *Hébert*, Artistes du Théâtre Royal de la Haye.)

Mercredi 29 Janvier 1840. (Par extraordinaire.) LE BARBIER DE SEVILLE. Mr. *Hébert* remplira le rôle de *Figaro*, Mad. *Hébert* celui de *Rosine*; dans la leçon de musique Mad. *Hebert* chantera des Variations de *Rhodes* (demandées.) Suivi du premier acte de: LE MAITRE DE CHAPELLE. Mr. *Hébert* remplira le rôle de *Banalié*, Mad. *Hébert* celui de *Gertrude*.

On commencera à 6½ heures précises.

Samedi 1 Fevrier: LA JUIVE.

Incessamment (au Bénéfice de Mr. *Boucry*, premier Chef d'Orchestre) LE GIAOUR, Opéra en 3 Actes, composé par le Bénéficiaire. LE VIEUX GARÇON, Vaudeville, dans laquelle Mlle. *Gourdon*, agée de 10 ans, remplira 4 rôles differents.

Salon des Variétés, in de Nes.

Woensdag 29 Januarij 1840. DE BARBIER VAN STRAATSBURG, OF DE FRANKFORTER LOTERIJ, Blijspel met Zang, in drie Bedrijven. Na hetzelve DE RAAD VAN ONDERZOEK, OF DE LAGE NOMMERS, Blijspel met Zang, in één Bedrijf, nooit op eenig ander Tooneel vertoond.

De Entrée is 75 Cents per Persoon, welke in vertering zullen worden aangenomen. *Aanvang ten 7½ Ure.*

JH. DUPORT.

GRAND SALON.

Woensdag 29 Januarij 1840. HET KASTEEL VAN TOURVILLE, OF DE HOLLANDSCHE KRIJGSGEVANGENEN IN FRANKRIJK, Oorspronkelijk Tooneelspel in drie Bedrijven, door *A. Ruijsch*. Mejufr. *Hartlooper* zal de in het stuk voorkomende Romance zingen, en zich zelve daarbij op de harp accompagneren. Na hetzelve: HET MIDDAGMAAL VAN MAGDALENA, OF DE SCHOTEL MET OOREN, Blijspel met Zang, in één Bedrijf.

De Entrée is 60 Cents, welke in vertering zal worden aangenomen. Tweede vertering 80 Cents *Aanvang ten 7½ Ure.*

H. G. DE BOER.

CONCERT.

RICHARD en CECILIA MULDER, Pianisten, Honoraire Leden der Philharmonische Gezelschappen te Berlijn, Munchen enz., hebben de eer te berigten, dat zij, op Donderdag, den 30sten Januarij 1840, in de groote Zaal van het *Odéon*, een Groot VOCAAL en INSTRUMENTAAL CONCERT zullen geven.

Ingezonden Stukken.

DE NIEUWE BEURS.

Het is zoo lang geleden, dat de voormalige beurs afgekeurd, en door de zoogenaamde hulpbeurs op den Dam vervangen werd, dat het niet is te verwonderen, wanneer de ingezetenen, nu het bekend is geworden, dat de Achtbare Raad der Stad tot een bepaald besluit gekomen is, zich met belangstelling naar het Oude Mannen huis spoeden, om het model der nieuwe beurs te zien, hetwelk aldaar is ten toon gesteld. Ik behoor mede tot het groot getal dier belangstellende nieuwsgierigen, en heb mij insgelijks naar het Oude Mannen huis begeven, te meer, omdat ik, dagelijks de beurs bezoekende en reeds eenigzins op jaren gekomen, nog eene reden te meer heb om voor den nieuwen beursbouw niet onverschillig te zijn. Het lang verloop van den tijd in aanmerking nemende, die besteed is, om over de standplaats, gedaante en inrigting eener nieuwe beurs te beraadslagen, ging ik met eene gespannen verwachting, en stelde mij niet anders voor, dan dat Amsterdam nu zekerlijk eene beurs zou krijgen, waarvan het uitwendige een sieraad voor de stad zou zijn, de inrigting geheel aan de wenschen en behoeften der beursbezoekers zou beantwoorden, en het geheel met de uitmuntendste beursgebouwen in andere voorname handelsteden van ons werelddeel zou wedijveren.

Ik moet bekennen, dat ik mij in de meeste opzigten heb te leur gesteld gevonden, en geloof waarheid te melden, wanneer ik zeg, dat de meesten der genen, die het model bezigtigden, in hetzelfde geval verkeeren. Hoewel nu tot den bouw van eene beurs, overeenkomstig het ten toon gestelde model, door den Achtbaren Raad, zoo als ik zeide, reeds besloten is, en mijne aanmerkingen alzoo, waarschijnlijk, niet meer zullen kunnen strekken om eene verandering in dat besluit te bewerken, acht ik het nogtans, als Nederlander en Amsterdammer, eenen pligt, om die bedenkingen niet te verzwijgen.

Als het de bedoeling ware geweest, om voor een beurslocaal niet anders te hebben, dan het eenvoudige vierkant van muren, inwendig met niets dan eenen rondgaanden zuilengang, en uitwendig, om het eentoonige der muren te breken, met eenig ornament, maar zonder eenigerlei boven- of nevenzalen, zoo als dat vierkant in het model te zien is, dan zou men niet noodig hebben gehad, de tusschenkomst van den heer Zocher (de in andere opzigten verdienstelijke man vergeve mij dit) in te roepen; want, gezwegen nog van eigenlijke architecten, bevat Amsterdam méér dan één' bekwamen meester timmerman of metselaar, die volkomen in staat zou zijn geweest, om die geheel kunstelooze compositie even goed, zoo niet beter, te leveren. Maar dit was, dunkt mij, niet de bedoeling; men wilde wat méér hebben, dan eenen omtrek van naakte muren, zonder tweede verdieping; men wilde een beursgebouw hebben, fraaijer dan het vroegere, en tevens in verband gebragt met de behoeften van den handel en den handelstand, waaraan zulke gebouwen elders te gemoet komen. Daarom schreef men eene prijsvraag uit.

Dat die uitschrijving niet aan het doel heeft beantwoord, is niet te verwonderen, want zij geschiedde in dier voege, dat zij noodwendig mislukken moest. Maar hoezeer ik erken, dat niet één der ontwerpen, die naar den prijs gedongen hebben, aan het voorgestelde oogmerk in allen deele voldeed; dit verbergen wij niet, dat, naar ons gevoelen, eenige dier ontwerpen, met alle hunne gebreken, veel beter en veel doelmatiger zijn, dan het nu aangenomen project.

De eerste indruk alreeds, dien het model maakt, is niet gunstig. De onevenredige lengte van het gebouw valt dadelijk in het oog, en die indruk wordt niet weggenomen, als men, door de *peristyle* en de aan wederzijden open gelaten raamvakken over het niet overdekte middenvak, en door de twee overdekte gaanderijen of zuilengangen henen ziet. De beide laatsten vertoonen zich als naauwe stegen, en het middenvak als eene niet breede straat. Bij zulk eene smalte moet, dunkt mij, de circulatie op de volle beurs ten uiterste moeijelijk zijn.

Eene nadere overweging van het model wekt ook de vraag op, of het zuidwestelijk gedeelte der beurs in de nabijheid der *peristyle* wel gebruikt zal kunnen worden, bij het waaijen van eenen fellen noord-oosten wind? De hevigheid en aanhoudendheid van dien wind is hier te bekend, om er voorbeelden van aan te halen, en terwijl hij regt over het Y ter stad in blaast, heeft hij langs het Damrak een geheel onbelemmerd *terrein*. De voormalige beurs, met hare aanzienlijk hooge tweede verdiepingen, bood tegen de werking der stormen voldoende bescherming aan, en de ingang aan de noord-oost zijde werd tegen dien windstreek door de huizen en achterhuizen van den Vijgendam beschut. Er ligt bij het model geene aanwijzing van voetmaat, zoodat ik niet weet, welke hoogte de muren zullen hebben; maar stellende, dat zij eene hoogte zullen hebben zelfs van veertig of vijftig voet, dan zal die, bij de lengte, welke het gebouw heeft, nog geenszins voldoende zijn om het beursvlak, nabij den hoofd ingang, van de werking der valwinden vrij te houden, ten ware ook het middenvak der beurs werd overdekt.

Ook de uiterlijke vorm draagt niet de kenmerken van eene beurs, veel minder nog van eene beurs voor eene zoo belangrijke koop- en wereldstad, die eene majesteit en eenvoudige schoonheid vereischt, welke in het model niet worden aangetroffen. Ware de *peristyle* er niet, het aspect van het gebouw zou dan niet oneigenaardig zijn aan dat van eenen botanischen tuin; en de *peristyle* op zich zelve wekt, door de menigte van kolossale, digt bij elkander staande kolommen, het denkbeeld op aan een mast- of sparrenbosch, zonder dat men zich kan verklaren, waartoe die menigte van kolommen dienen moet, die ook gansch niet geschikt is, om den toegang voor den stroom der beursbezoekers gemakkelijk te maken. — Dit weinige acht ik voorloopig genoeg. Ik stel mij voor in een volgend artikel op het onderwerp nader terug te komen.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.